

Janina Olszowy:
*Każda roku pora –
jest dobra na pora*

Ks. Lucjan Szumierz:
*Nierozzerwalność
małżeństwa*

Dr n. med. Jarosław Ragan:
*Czy wiesz jak starzeje się
Twoje ciało?*

Nr 2 (257)
Luty 2018
Cena 2,50 zł

Ziemia KOLBUSZOWSKA

Wydawca:
Regionalne
Towarzystwo
Kultury
im. J.M. Gosłara

rok zał. 1957

Miesięcznik powiatowy • Kolbuszowa • Cmolas • Dzikowiec • Majdan Królewski • Niwiska • Raniżów

Wizyta Ministra Andrzeja Adamczyka
w kolbuszowskim starostwie
strona 15

Łukasz Futyma - najlepszym
lekarzem specjalistą na Pod-
karpaciu
Strona 3

Pielgrzymki do Ziemi Świętej -
śladami Jezusa i Maryi
Fotorelacja - Strona 2

Ferie w Bibliotece 2018

PIELGRZYMKA DO ZIEMI ŚWIĘTEJ ŚLADAMI JEZUSA I MARYI

27.01 – 03.02.2018, 03.02 – 10.02.2018

Grupa z Parafii p.w. Świętego Brata Alberta w Kolbuszowej w miejscu chrztu Jezusa nad Jordanem

I Grupa z Parafii p.w. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej przed Bazyliką Grobu Pańskiego w Jerozolimie

II Grupa z Parafii p.w. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej na Górze Błogosławieństw

NAJLEPSI LEKARZE PODKARPACIA

Zakończył się plebiscyt „Eskulap 2107” w województwie podkarpackim. Po raz kolejny pacjenci zagłosowali na najlepszych lekarzy w trzech kategoriach: lekarz rodzinny, lekarz specjalista oraz lekarz stomatolog.

Podczas gali w Filharmonii Podkarpackiej, w dniu 8 lutego 2018 r., wręczono nagrody i statuetki dla najlepszych lekarzy. Wśród nagrodzonych znalazł się lek. med. Łukasz Futyma, spec. urolog, pracujący: w NZOZ ESS MED w Kolbuszowej, w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie na Oddziale Urologii, w Centrum Medycznym MEDYK w Rzeszowie. Zajął pierwsze miejsce w kategorii lekarz specjalista.

W plebiscycie pacjenci oddali blisko 17 tys. głosów na 1439 lekarzy.

J. Mazur

Łukasz Futyma - najlepszy lekarz specjalista na Podkarpaciu

MUZYCZNE POWITANIE ROKU

Utwory muzyki klasycznej i rozrywkowej wysłuchała publiczność podczas tegorocznego Koncertu Noworocznego. 21 stycznia, w hali sportowo-widowiskowej Liceum Ogólnokształcącego, wystąpiła Orkiestra Dęta Dobrynia oraz Orkiestra Dęta Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej.

Koncert otworzył Przewodniczący Rady Miejskiej Krzysztof Wilk, który serdecznie przywitał mieszkańców i zaproszonych gości na czele z posłem Zbigniewem Chmielowcem, Wicemarszałkiem woj. Podkarpackiego Bogdanem Romaniukiem, Radną Sejmiku woj. Podkarpackiego Ewą Draus. Nie zabrakło również dyrektorów instytucji, szkół, oraz samorządowców z terenu gminy i powiatu kolbuszowskiego.

W repertuarze obu orkiestr znalazły się utwory świąteczne, popowe oraz przeboje filmowe. Podczas koncertu zabrzmiała muzyka klasyczna, jazzowa i operetkowa.

Umiejętności wokalne zaprezentowali soliści. Wraz z orkiestrą z Dobrynia wystąpiły Grupy Taneczne „Mażoret”.

Imprezie towarzyszyła zbiórka pieniędzy na leczenie Kuby, mieszkańca Kolbuszowej, chorującego na stwardnienie rozsiane.

Po zakończeniu koncertu wręczono kwiaty solistom oraz dyrygentom: Dariuszowi Bańka z Dobrynia oraz Krzysztofowi Kłodzie z orkiestry MDK w Kolbuszowej.

J. MAZUR

Wraz z muzykami z Dobrynia wystąpił zespół taneczny

Koncert Noworoczny to tradycja sięgająca 2005 roku

OBCHODY STULECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI W WIDEŁCE

W tym roku mija sto lat od czasu, kiedy Polacy wyrwali swoje państwo z rąk zaborców. Jak po tylu latach rozumieć patriotyzm? Czy dzisiaj oddanie Ojczyźnie może mieć wspólną płaszczyznę z tym, jak nasi dziadowie poświęcali się sto lat temu? Czy wobec postępującej globalizacji postawa patriotyczna jest możliwa i czy w ogóle ma sens? Przed tego typu pytaniami stanęli uczniowie II gimnazjum w Szkole Podstawowej im. Królowej Jadwigi w Widełce.

23 stycznia 2018 roku zainaugurowano w naszej szkole Obchody Stulecia Odzyskania Niepodległości. 11 listopada 1918 roku jest datą umowną, a problemem nie jest, czy wtedy rzeczywiście Polska stała się wolna, a zmierzenie się z pytaniem, jak 100 lat później pojmować patriotyzm. W seminarium przygotowanym przez uczniów pokazano, że oddanie Ojczyźnie to nie tylko heroiczna walka z bronią w ręku, ale przede wszystkim praca na rzecz Polski. To czyniłyby się codzienne i proste: zaczynając od rzetelnego wypełniania swoich obowiązków szkolnych, zgłębienia i zrozumienia własnej historii, kultywowania rodzimych tradycji, zwyczajów i obyczajów, pielęgnowania własnych korzeni i tożsamości narodowej, aż po czynny udział w życiu społecznym, czyli godne reprezentowanie rodziny, szkoły i kraju, samorządność i działalność charytatywną. Uczniowie przedstawili swoje doświadczenia i opowiedzieli, jakie mają osiągnięcia w wykonywaniu zadań wynikających ze współczesnego patriotyzmu.

Jedni działają w samorządzie szkolnym czy w Radzie Młodzieżowej Gminy Kolbuszowa, drudzy, jako poczet sztandarowy, reprezentują szkołę i wartości szkolnej patronki Królowej Jadwigi, biorąc udział w różnych uroczystościach ubrani w stroje z epoki. Inne osoby angażują się w organizację okolicznościowych uroczystości, podczas których wspomina się ważne wydarzenia historyczne i kultural-

ne oraz oddaje hołd wybitnym Polakom. Uczniowie pamiętają o potrzebujących i mogą swój patriotyzm realizować poprzez wolontariat. Nie tylko w akcjach zewnętrznych jak Światelko Pamięci dla Łyczakowa czy organizowanych przez Szkolne Koło Caritas, ale również samodzielnie przeprowadzonych. W szkole udowodnili, że potrafią pracować na rzecz innych i zorganizowali Kiermasz Rozmaitości, na którym oferowali za przysłowiową złotówkę własnoręcznie zrobione ozdoby, żeby wesprzeć finansowo potrzeby medycznej opieki nad zwierzętami z Przytuliska w Kolbuszowej.

Uczniowie, zbierając materiały do prezentacji o różnych odcieniach współczesnego patriotyzmu, zrozumieli, że mają bardzo wiele okazji do zademonstrowania swojego oddania Polsce, a zgromadzeni goście mogli docenić zaangażowanie w pozornie błahe działania, które w ostatecznym rozrachunku stanowią o rozwoju Ojczyzny. W uroczystości wzięli udział parlamentarzyści w osobach senatora RP Zdzisława Pupy oraz posła na Sejm RP Zbigniewa Chmielowca. Obaj pogratulowali entuzjazmu w realizacji różnych zadań. Szczególnie wzruszony był ks. dr Piotr Potyrała, wicedyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej, który od lat chętnie współpracuje ze szkołą, często zaprasza do ośrodka Caritas w Budach Głogowskich, w którym uczniowie mogą brać udział w ciekawych warsztatach. Tym razem mógł się przekonać, że młodzi ludzie

nie pozostają obojętni na apel potrzebujących, a jednocześnie dołączył do zacnego grona osób uhonorowanych „Jadwisią”, nagrodą dla tych, którzy propagują idee jadwiżańskie i wspierają działania Szkoły Podstawowej w Widełce.

O potrzebach Ojczyzny i sposobach okazywania współczesnego patriotyzmu opowiedział w swoim wystąpieniu prof. dr hab. Kazimierz Ożóg. Chociaż jest specjalistą w dziedzinie języka polskiego, to w swoim wykładzie nie ograniczył się do podkreślenia, że jednym z przejawów patriotyzmu jest dbałość o pielęgnowanie mowy ojczystej, ale poruszył też inne kwestie kulturowe i historyczne. Zwrócił uwagę na to, że bez rozwoju języka, literatury i kultury żaden naród nie zachowa swojej tożsamości.

W finale wydarzenia chór szkolny zaśpiewał pieśń pt. „Jedenasty listopada”, autorstwa Elżbiety Buczyńskiej, w której padają znamienne słowa: „Niepodległość - trudne słowo (...). Jeśli słuchać umiesz to na pewno już niedługo łatwo je zrozumiesz.” Zgromadzeni wysłuchali, jak pielęgnować odzyskaną niepodległość i zrozumieli, jak pojmować współczesny patriotyzm. Mam nadzieję, że występ uczniów skłonił ich do refleksji, w jakim stopniu przyszłość naszej Ojczyzny zależy od każdego z nas.

MGR PIOTR DUDA

Chór szkolny zaśpiewał pieśń „Jedenasty listopada”

XI KONKURS KOŁĘDY I PASTORAŁKI OBCOJĘZYCZNEJ

Silent night, Douce nuit, Stille Nacht, Noche de paz... Już po raz kolejny, na hali widowiskowo-sportowej Liceum Ogólnokształcącego im. Janka Bytnara w Kolbuszowej, podczas XI Wojewódzkiego Konkursu Kolędy i Pastorałki Obcojęzycznej, uczniowie z całego Podkarpacia stworzyli przepiękny przegląd kolęd w wielu językach.

Honorowy patronat nad tym przedsięwzięciem objęli: J.E. Ks. Biskup Jan Wątroba, Dyrektor Muzeum im. Księdza Kardynała Adama Kozłowieckiego ks. Daniel Koryciński, Wojewoda Podkarpaccki Ewa Leniart, Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Starosta Powiatu Kolbuszowskiego Józef Kardyś oraz Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba. Patroni medialni konkursu to: TVP3 Rzeszów, Polskie Radio Rzeszów, Katolickie Radio „Via” w Rzeszowie, „Twoje Radio Cmolasy”, „Niedziela Rzeszowska”, Gazeta Codzienna „Nowiny”, „Korso Kolbuszowskie” oraz miesięczniki: „Przegląd Kolbuszowski” i „Ziemia Kolbuszowska”.

Przybyłych z różnych zakątków Województwa Podkarpackiego gości (m.in.: Bircza, Łańcut, Przeworsk, Krosno, Stalowa Wola, Strzyżów) przywitał Dyrektor Dariusz Fus. W uroczystości uczestniczyli m.in. proboszcz parafii pw. Wszystkich Świętych Ks. Dziekan Lucjan Szumierz, Wicestarosta Wojciech Cebula oraz Wiceburmistrz Kolbuszowej Marek Gil.

Jury w składzie: Tomasz Blicharz - nauczyciel Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Kolbuszowej, ks. Marcin Dudek oraz nauczyciele języków obcych (Teresa Zuba, Anna Kwiecień, Agata Sito, Jadwiga Kasak) oceniało poprawność językową, walory głosowe, interpretację i aranżację utworów. Dodatkowym kryterium był także stopień trudności utworu pod względem językowym i muzycznym. Jury przyznało nagrody w 4 kategoriach:

Szkoły gimnazjalne - soliści

- I miejsce - Karolina Trojnacka - Szkoła Podstawowa nr 2 w Kolbuszowej
- II miejsce - Maria Miś - Szkoła Podstawowa w Gawłuszowicach
- III miejsce - Aleksandra Malczyńska - Zespół Szkół w Przecławiu

Występy laureatów

- Ponadto wyróżnienia otrzymali:
- Marcin Zawora - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 12 w Stalowej Woli
  - Kamila Kowalska - Gminne Gimnazjum w Raniżowie

Szkoły gimnazjalne - zespoły

- I miejsce - Publiczne Gimnazjum nr 1 w Łańcucie
- II miejsce - Gimnazjum nr 1 w Kolbuszowej
- III miejsce - Szkoła Podstawowa w Januszkowicach
- Wyróżnienie: Zespół Szkół w Kraczkowej

Szkoły ponadgimnazjalne - soliści

- I miejsce - Jan Szynal, II LO w Mielcu,
- II miejsce - Magdalena Boroń, ZSZ w Dynowie
- III miejsce - Joanna Zawadzka, LO w Kolbuszowej

Wyróżnienia:

- Marcelina Karkut - LO w Kolbuszowej,
- Oliwia Nowicka - LO w Kolbuszowej
- Ewelina Babicz - Zespół Szkół w Ropczycach

- Dominika Piątek - Katolickie LO w Tarnobrzegu
- Albina Motylewicz - Zespół Szkół w Przemyślu

Szkoły ponadgimnazjalne - zespoły

- I miejsce - LO w Strzyżowie
- II miejsce ex aequo - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Krośnie oraz Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej
- III miejsce - LO w Kolbuszowej
- Wyróżnienie: Zespół Szkół w Birczy

Gratulujemy laureatom, dla których nagrody rzeczowe ufundowali: Wojewoda Podkarpacki, Marszałek Województwa Podkarpackiego, Burmistrz Kolbuszowej, Starosta Powiatu Kolbuszowskiego, Fundacja im. Księdza Kardynała Adama Kozłowieckiego, Ewa Nowak z Regionalnej Fundacji „Serce” oraz „Niedziela Rzeszowska”. Serdecznie dziękujemy fundatorom nagród, którzy od wielu lat wspierają konkurs organizowany w naszym liceum.

Podziękowania kierujemy także dla Dyrektora i pracowników Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej, którzy zajęli się przygotowaniem sceny, sprzętu muzycznego oraz profesjonalną obsługą nagłośnienia.

Dziękujemy także uczniom naszego liceum, którzy zapewnili słodki poczęstunek dla uczestników konkursu oraz pomagali w organizacji całej imprezy.

DZIENNY DOM SENIORA W HUCIE PRZEDBORSKIEJ

W Hucie Przedborskiej działa Dzienny Dom „Senior+”. Jest to pierwsza tego typu placówka w gminie. Oficjalne otwarcie odbyło się 22 stycznia 2018 r.

W spotkaniu udział wzięli seniorzy oraz m.in: poseł Zbigniew Chmielowiec, Wicewojewoda Podkarpacki Piotr Plich, Radna Sejmiku woj. Podkarpackiego Ewa Draus, Przewodniczący Rady Miejskiej Krzysztof Wilk, Z-ca Burmistrza Kolbuszowej Marek Gil, Kierownik MGOPS w Kolbuszowej Małgorzata Hariasz, Z-ca Kierownika MGOPS Krzysztof Sudoł, ks. Dziekan Kazimierz Osak, ks. Dziekan Jan Pępek. Po poświęceniu budynku, zaproszeni goście zabrali głos. Na zakończenie uroczystości krótki występ przygotowały dzieci ze szkoły w Przedborzu.

Budynek dawnej szkoły w Hucie Przedborskiej został udostępniony dla wypoczynku i rehabilitacji 15 seniorów, jednak obiekt daje możliwość zwiększenia liczby seniorów do 25 osób. Obecnie z placówki korzysta 11 kobiet i 4 mężczyzn.

Do dyspozycji seniorów jest kilka odpowiednio wyposażonych sal, m.in. pomieszczenie ogólnodostępne, pełniące funkcję sali spotkań i jadalni, pomieszczenie klubowe wyposażone m.in. w tele-

Uroczyste otwarcie pierwszego w gminie Dziennego Domu „Senior+”

wizor i komputer, pomieszczenie do wypoczynku z miejscami leżącymi oraz sala, w której jest prowadzona rehabilitacja.

Placówka jest czynna osiem godzin dziennie, od poniedziałku do piątku. Wszystkim osobom zapewniony jest ciepły posiłek oraz bezpłatny dowóz z miej-

sca zamieszkania do Huty Przedborskiej i z powrotem.

Na utworzenie i wyposażenie domu udało się pozyskać dotację z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w kwocie 300 tys. zł. Całkowity koszt inwestycji wyniósł ponad 786 tys. zł.

INWESTYCJE W GMINIE

Najważniejsze inwestycje w 2018 roku, realizowane w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno - ściekowej aglomeracji Kolbuszowa”, wyniosą ponad 15 mln zł. Dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to ponad 7,8 mln zł.

W ramach tych zadań wykonane zostaną:

- przebudowa kanalizacji ogólnospławnej na system kanalizacji rozdzielczej w zlewni ul. Partyzantów,
- budowa kanalizacji sanitarnej w Kolbuszowej Górnej – etap III,
- budowa kanalizacji sanitarnej w obrębie ulic: Polna, Obrońców Pokoju, J. Piłsudskiego, Targowa, Zielona, Prof. Żytkowskiego,
- przebudowa kanalizacji ogólnospławnej na system kanalizacji rozdzielczej w zlewni ul. Wojska Polskiego, Matejki, Bytnara, Obrońców Pokoju,
- budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Obrońców Pokoju od ul. Topolowej do Nowej Wsi,
- wdrożenie systemu zarządzania majątkiem sieciowym klasy GIS dla Gminy Kolbuszowa,
- opracowanie i wdrożenie modelu hydraulicznego sieci wodociągowej.

W tym roku zakończy się również modernizacja i adaptacja budynku Muzeum (dawna synagoga) na potrzeby Oddziału Edukacji Kulturalnej i Regionalnej, a tak-

że automatyzacja procesu wypożyczeń w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej. W budżecie gminy na to zadanie zarezerwowano ponad 100 tys. zł.

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to koszt ponad

1,15 mln zł. Dofinansowanie inwestycji z EFRR wyniesie ponad 760 tys. zł. Na przebudowę budynku administracyjnego przy ul. Piekarskiej przewidziano 180 tys. zł. Przebudowany zostanie również budynek OSP w Świerczowie.

Jesienią planowane jest otwarcie Oddziału Edukacji Kulturalnej i Regionalnej MiBPB

BUDOWA I REMONTY DRÓG

W trakcie realizacji jest budowa drogi gminnej ul. Wojska Polskiego wraz z miejscami postojowymi i przebudową kolidującej infrastruktury technicznej. Zadanie obejmuje wykonanie warstwy wiążącej i ścieralnej betonu asfaltowego, regulacje wpustów ulicznych i studni rewizyjnych. Koszt inwestycji to 141 tys. zł.

Ogłoszono przetarg nieograniczony celem wyłonienia wykonawcy przebudowy ul. 11 Listopada. W ramach inwestycji planuje się wymianę warstw asfaltu, przebudowę ciągów pieszych, budowę ścieżki rowerowej i miejsc parkingowych. Zakres robót będzie obejmował również przebudowę gazociągu i kanalizacji deszczowej. Powstanie dodatkowo 69 miejsc postojowych po stronie lewej, wymienione zostanie oświetlenie i pojawi się nowa zielen.

W 2017 roku wykonano przebudowę, rozbudowę drogi Kolbuszowa Górna - Wojków Dolny, na odcinku 500 mb od skrzyżowania z drogą krajową nr 9. Koszt zadania wyniósł 236 tys. zł. Prace będą kontynuowane w roku bieżącym. W budżecie na 2018 rok są zabezpieczone środki na realizację inwestycji w wysokości 100 tys. zł. Gmina Kolbuszowa jest w trakcie uzyskiwania decyzji ZRID na wykonanie 1,8 km drogi od drogi powiatowej do wykonanego odcinka.

Kontynuowane będą również prace przy przebudowie drogi Widelka - Majdan. Planowane jest wykonanie odcinka ok. 250 metrów o nawierzchni asfaltowej. W roku 2017 wykonano przebudowę drogi na odcinku 200 metrów. Koszt zadania wyniósł 154 tys. zł.

Przy udziale finansowym Gminy Kolbuszowa realizowane będą przez Zarząd Dróg Powiatowych budowy chodników w Widelce oraz Przedborzu. Planuje się również, wspólnie z samorządem województwa podkarpackiego, rozbudowę drogi wojewódzkiej Kolbuszowa - Sędziszów Młp. Prace obejmą budowę chodnika w Bukowcu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zatokami autobusowymi.

W tym roku zaplanowano także: kontynuację przebudowy ul. Piaskowej, przebudowę drogi - łącznik od ul. S. Krzaklewskiego do ul. Prof. Żytkowskiego oraz budowę miejsc postojowych w Załębkach.

Droga Kolbuszowa Górna -Wojków Dolny

Droga Widelka-Majdan

BURMISTRZ KOLBUSZOWEJ INFORMUJE

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej, ul. Obrońców Pokoju 21,

ZOSTAŁ WYWIESZONY

zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2016 r., poz. 2147 ze zmian.) wykaz nieruchomości, własności Gminy Kolbuszowa, przeznaczonych do oddania w dzierżawę.

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej, ul. Obrońców Pokoju 21,

ZOSTAŁ WYWIESZONY

zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (t.j. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.) wykaz nieruchomości, własności Gminy Kolbuszowa, przeznaczonych do oddania w najem.

INWESTYCJE SPORTOWE

We wrześniu uczniowie szkoły podstawowej w Kolbuszowej Górnej będą mogli korzystać z boiska wielofunkcyjnego. Ogłoszono przetarg na wykonawcę inwestycji. Na realizację zadania udało się pozyskać prawie 250 tys. zł.

Dofinansowanie Ministerstwa Sportu i Turystyki stanowi połowę planowanych kosztów. Jest to drugie zadanie w ramach projektu „Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej na terenie Gminy Kolbuszowa”. W 2017 roku przeprowadzono remont sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2.

Planowane boisko ma charakter obiektu ogólnodostępnego, przeznaczonego dla dzieci i młodzieży. Boisko o wymiarach 44m x 24m będzie obejmowało: boisko do piłki ręcznej, boisko do koszykówki, dwa boiska do siatkówki oraz kort tenisowy. Nawierzchnia boiska wykonana będzie z trawy syntetycznej. Na placu stanie trybuna na 100 miejsc. Obiekt zostanie ogrodzony i oświetlony. Przebudowane będą również chodniki.

W tym roku, rozpocznie się również budowa boiska lekkoatletycznego na stadionie. Boisko ma się składać z czterotorowej bieżni i sześciotorowej na „setkę”. Będzie też dostosowane do rzutu młotem, skoku w dal, skoku wzwyż, rzutu oszczepem, rzutu dyskiem, a także do pchnięcia kulą. W kompleksie pojawi się skocznia do skoku o tyczce, rów z wodą do biegu z przeszkodami i nowe boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy naturalnej.

Dzieciaki już się cieszą, że będą mogli grać na nowym boisku wielofunkcyjnym

Przedsięwzięcie będzie kosztować 3,5 mln zł. Gmina Kolbuszowa uzyskała dotację w kwocie 1,5 mln zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Inwestycja zostanie zakończona w 2019 r.

W tym roku, rozpocznie się również budowa boiska lekkoatletycznego na stadionie. Boisko ma się składać z czterotorowej bieżni i sześciotorowej na „setkę”. Będzie też dostosowane do rzutu młotem, skoku w dal, skoku wzwyż, rzutu oszczepem, rzutu dyskiem, a także do pchnięcia kulą. W kompleksie pojawi się skocznia do skoku o tyczce, rów z wodą do biegu z przeszkodami i nowe boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy naturalnej.

WSPÓLNE KOŁĘDOWANIE

Najpiękniejsze kołedy zabrzmiały 14 stycznia w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej. Wspólne kołędowanie to spotkanie artystów, działających w parafialnych zespołach śpiewaczych.

Koncert z udziałem Liturgicznej Służby Ołtarza, Scholi Parafialnej „Sikorki” z Lipnicy, Chóru parafii p.w. Św. Brata Alberta w Kolbuszowej oraz Kapeli Jurka Wrony z Przyjaciółmi zgromadził liczną publiczność. Widzowie mieli okazję wspólnie kołędować z chórami i zespołami. Dodatkową atrakcją był występ jasełkowy, przygotowany przez artystów z Lipnicy.

Występ jasełkowy przygotowany przez artystów z Lipnicy

Chór parafii p.w. Brata Alberta w Kolbuszowej

DZIEŃ PAMIĘCI

W związku z organizowanymi już po raz dziesiąty Obchodami Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu na Podkarpaciu, przypadającymi w dniach 22-28 stycznia 2018 roku, w kilkudziesięciu miejscowościach naszego województwa upamiętniono Ofiary Zagłady oraz odtworzono wspomnienia świadków tych dramatycznych wydarzeń historycznych.

W środę, 24 stycznia, na cmentarzu żydowskim w Kolbuszowej, dla uczczenia pamięci pomordowanych przez Niemców kolbuszowskich Żydów, zgromadzili się przedstawiciele Regionalnego Towarzystwa Kultury im. J.M. Goslara, uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych wraz z proboszczem kolbuszowskiej Kolegiaty. Po odmówieniu przez ks. Lucjana Szumierza Psalmów, na zbiorowej mogile ofiar położono kamyki, a także zapalono znicze. Następnie wszyscy udali się na cmentarz kolbuszowskiej Kolegiaty, gdzie modlono się i zapalono znicze na grobach śp. księdza Antoniego Dunajeckiego, Heleny Czartoryskiej oraz rodziny Kozłowskich, którzy w czasie II Wojny Światowej ratowali Żydów.

MARCIN JANUS

Modlitwę przy grobie ks. A. Dunajeckiego poprowadził ks. Proboszcz Lucjan Szumierz

FERIE ZIMOWE W BIBLIOTECE

Podczas ferii zimowych w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży MiPBP w Kolbuszowej odbywały się zajęcia dla dzieci. Zabawy, gry i spotkania z książką, warsztaty dla najmłodszych, zajęcia plastyczne i edukacyjne – wszystkie te atrakcje czekały na dzieci, chcące wziąć w nich udział. Zajęcia odbywały się codziennie od godziny 11.00-13.00.

Łącznie przeprowadzono 10 spotkań, w których średnio uczestniczyła 20 osobowa grupa dzieci. W zajęciach uczestniczyli najmłodsi mieszkańcy Kolbuszowej oraz przyjezdni goście.

Na codziennych zajęciach organizowano różnorodne formy pracy. Mali uczestnicy regularnie uczestniczyli w zabawach integracyjnych oraz wykonywali prace plastyczne związane z tematem przewodnim. Wiedzę zdobytą w czasie poszczególnych zajęć dzieci mogły wykorzystać również rozwiązując quizy, rebusy i krzyżówki.

Dziękujemy uczestnikom za liczny udział w zajęciach oraz wspólną zabawę i zapraszamy na kolejne spotkania!

Różnorodne atrakcje podczas ferii w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży MiPBP w Kolbuszowej

HANDEL W PRZEDWOJENNEJ KOLBUSZOWEJ

24 stycznia 2018 r., w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej, odbyło się kolejne spotkanie Kolbuszowskiego Klubu Historyka, połączone z otwarciem wystawy Andrzeja i Karola Wesołowskich „Handel i rzemiosło w Kolbuszowej w okresie międzywojennym - ze zbiorów Archiwum Rodziny Wesołowskich”.

Andrzej Wesołowski udostępnił zwiedzającym część ze swojej bardzo bogatej kolekcji eksponatów, prezentujących handel w przedwojennej Kolbuszowej. Odpowiednie połączenie przedmiotów i dokumentów prezentowanych w gablotach z fotografiami budynków kolbuszowskich (znajdujących się w zbiorach biblioteki), gdzie handlowano danym towarem, skupiło uwagę przybyłych na spotkanie gości.

Z prezentacją wystąpił Karol Wesołowski, który opowiedział między innymi o początkach okolicznych firm przemysłu spożywczego i producentów alkoholi. Całość wzbogacił o fotografie etykiet, rachunków, opakowań, reklam przedwojennych zakładów. Niektóre z tych zakładów przetrwały do dziś, niekiedy pod zmienioną nazwą, inne dawno już zostały zapomniane. Pokazał artykuły, jakie można było kiedyś kupić w kolbuszowskich sklepach, również te importowane z zagranicy.

Z kolei Andrzej Wesołowski oprowadził gości po wystawie, omawiając przy tym eksponaty znajdujące się w tematycznie ustawionych gablotach. Wprowadził zwiedzających w klimat przedwojennego handlu w Kolbuszowej i zdradził kilka ciekawostek związanych z lokalnymi wyrobami. Patrząc na fotografie oraz za-

Prezentację przedstawił Karol Wesołowski

Zebrana publiczność z nieskrywaną ciekawością ogląda zbiory Andrzeja Wesołowskiego

chowane przedmioty można było uczestniczyć w odkrywaniu historii sprzed prawie wieku.

MARCIN JANUS

W ICH DUSZY GRA MUZYKA...

Pan Jarosław Mazur, nauczyciel, muzyk i piewca kultury ludowej, zaraża swoją pasją podopiecznych. W kolbuszowskiej „Jedynce”, jako nauczyciel muzyki, rozwija uczniowskie talenty. Zawsze potrafi znaleźć materiał, który po obróbce przekształca się w artystyczny brylant.

Tak było i tym razem. Pan Jarek dostrzegł młode talenty i wziął je pod swoje skrzydła. A dziewczyny: Monika Margańska, Julia Skowrońska, Aleksandra Rudny, Klaudia Olszowy, Gabriela Lubera, Sara Augustyn, Agata Kwaśnik, Dominika Czaja, Klaudia Kułak, Julia Mazurek i Weronika Kostecka śpiewają coraz piękniej i piękniej.

Nie są to tylko czcze przechwałki, bo zespół ma w bieżącym roku szkolnym wiele muzycznych osiągnięć. Zdobył najwyższy stopień podium w XV Gminnym Konkursie Papieskim w Kupnie oraz nagrodę Grand Prix w IX edycji Kolbuszowskiego Przeglądu Piosenki Turystycznej. Nagrodę Grand Prix dziewczyny wyśpiewały także na Festiwalu Piosenki Obcojęzycznej

w Widelce. Poza tym nakręciły piękny teledysk „Uwierz Polsko”, przygotowany z okazji 99. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Teledysk został zaprezentowany między innymi podczas uroczystej akademii w Szkole Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w dniu 10 listopada 2017r.. Później przyszedł czas

na płytę z kolędami. A na mającym miejsce 26 stycznia br. XI Wojewódzkim Konkursie Kolęd i Pastoralek Obcojęzycznych zajęły drugie miejsce. 28 stycznia br. zespół z opiekunem gościł w Gorlicach na Przeglądzie Grup Kolędniczych, gdzie zaprezentował dwie kolędy po łemkowsku „Dobry wieczór tobi” i „Świataja Warwara”.

Czym Biblioteka stoi

SZTUKA W FOTOGRAFII MODY, FOTOGRAFIA MODY W SZTUCE,

Prawie rok temu młody kolbuszowianin, realizujący pasję, podążający za marzeniami, został namówiony przez przyjaciół i znajomych do zaprezentowania swojego dorobku mieszkańcom miejscowości, w której się wychowywał.

Wojciech Jachyra, bo o nim mowa urodził się w Kolbuszowej i wychował w Weryni. Od sześciu lat pracuje w Warszawie w branży fotografii mody. Jego prace zostały dostrzeżone i docenione przez szereg prestiżowych magazynów mody w kraju i za granicą.

17 lutego br w pałacu Tyszkiewiczów w Weryni odbyło się otwarcie wystawy zatytułowanej CZŁOWIEK POR-TRET MODA, która jest zbiorem 20 zdjęć z pierwszych pięciu lat pracy fotografa na rynku fotografii mody.

Skupia się na ukazaniu człowieka w świecie współczesnej mody, ale osadzonej w inspiracjach zaczerpniętych ze sztuki.

Jak mówi autor: „*Fotografowanie mody to dla mnie poruszanie wielu tematów dotyczących życia i wydarzeń dziejących się zarówno w naszym kraju, jak i na całym świecie*”.

Moim celem jest by wykonywane przeze mnie zdjęcia skłaniały do myślenia, analizy i dyskusji. Dlatego w pracy inspirowane dorobkiem wielu znanych i cenionych ludzi kultury i sztuki np.: Paolo Roversi, Karl Lagerfeld, Kylie Minogue, Zofia Stryjeńska, Jacek Malczewski, Salvador Dali.”

Wystawa zawiera efekty pracy z najgorętszymi nazwiskami polskiego modelingu oraz pierwszych stron gazet: Helena Norowicz, Michalina Olszańska, Rafał Maślak, Sonia Bohosiewicz, Natalia Siwiec.

Młody autor prezentował z pasją wystawę „Człowiek Portret Moda”

Wydarzenie, w dużej części finansowane przez autora mogło jednak zostać zrealizowane przy współpracy i wsparciu: Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej, Marki Male-Me, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kolbuszowej, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Wsi Werynia oraz Zespołu Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni.

Wzbogacone zostało przez uczennice Technikum w Weryni: Justynę Witas – gra na flecie poprzecznym oraz Patrycję Gie-

larowską, która przeczytała swoje wiersze, specjalnie przygotowane pod kątem tego wydarzenia.

W najbliższym tygodniu zdjęcia będą można oglądać na Czytelni im. K. Skowrońskiego MiP Biblioteki Publicznej. W przyszłości pojadą na zaplanowane już wystawy w Warszawie, Łodzi i Trójmieście.

Dorobek fotografa można również zobaczyć na stronie www.wojciechjachyra.com.

Licznie zebrana publiczność była oczarowana dokonaniem artysty

Justyna Witas zagrała na flecie poprzecznym, a Patrycja Gielarowska zaprezentowała swoje wiersze

STYCZNIOWI POWSTAŃCY

W dniu 15 sierpnia 2018 roku minie 110 lat od poświęcenia budynku sokolni, w której obecnie mieści się Miejski Dom Kultury w Kolbuszowej. Obiekt od samego początku skupiał patriotycznie nastawioną ludność miasta. Budowany był przez trzy lata, z olbrzymim zaangażowaniem druhów miejscowej drużyny Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Sokołom przewodził Janusz hr. Tyszkiewicz, syn Stanisława, powstańca styczniowego, i Józef Buczek, powstaniec z oddziału Dionizego Czachowskiego. Dzięki wsparciu rzeczowemu i finansowemu tych dwóch osób oraz zaangażowaniu mieszczan udało się w ciągu zaledwie trzech lat wybudować i wyposażać obiekt, będący chlubą i centrum życia powiatowego miasta. Z połowej drużyny sokolej, kierującej się dewizą „Ramię krzep, Ojczyźnie służ” wyrosli przeszkoleni przez społecznika instruktora, Antoniego Wałęgę (urzędnika starostwa), w liczbie trzydziestu, kolbuszowscy żołnierze Legionów Polskich.

W dniu 22 stycznia br. mija 155 rocznica wybuchu jednego z najtragiczniejszych i najbardziej bohaterskich zrywów powstańczych w dziejach naszej ojczyzny - Powstania Styczniowego. Józef Piłsudski, jeden z głównych filarów odzyskania niepodległości, której setną rocznicę obchodzimy w tym roku, bardzo cenił ten zryw i ludzi, którzy w nim brali udział. Historia tego, coraz bardziej zapominanego, narodowego bohaterstwa warta jest przypomnienia. Powstanie objęło w różnym stopniu cały obszar dawnego państwa polskiego i w wyjątkowy sposób charakteryzuje nasze dążenie do niepodległości.

Pięć lat temu w Kolbuszowej przypomniano i uczczono powstańca Józefa Buczka: mszą świętą, patriotycznym ludowym kolędowaniem, wmurowaniem tablicy pamiątkowej, którą poświęcił ks. dr Jerzy Buczek. Grupa harcerzy rekonstruktorów z Rzeszowa, pod dowództwem Macieja Kilarskiego, przeprowadziła ilustrowaną pokazem lekcję historii. Specjalnie zamówiony kowal przekuwał kosy na powstańczą broń. Wszystko to utrwaliła rzeszowska telewizja w filmie, który wyreżyserował Jerzy Dynia.

Idąc tropem popularyzacji historii, w sobotę, 27 stycznia 2018 roku, zostało zorganizowane wielowątkowe wydarzenie na cześć i dla przypomnienia bohaterów.

Usłyszeliśmy mocny, autorski koncert Andrzeja Kołakowskiego pt. „Styczniowi Powstańcy”, zilustrowany obrazami Artura Grottgera. Zabrzmiały piękne, poetyckie teksty, zaśpiewane z perfekcyjną dykcją z towarzyszeniem gitary akustycznej, uzupełnione niezwykle ciekawymi, odkrywczymi komentarzami. Koncert znakomity pod względem artystycznym zmuszał do refleksji historycznej. Artysta przybył do Kolbuszowej z małżonką, która jest nauczycielem historii. Wszystkim, którym wydaje się, że piosenka patriotyczna skończyła się na Kaczmariskim czy Gintrowskim polecamy Kołakowskiego!

Występ poprzedziły świetne prelekcje historyczne (tak je określił pieśniarz znad morza) dr Jacka Magdonia i Andrzeja Wesołowskiego. Doktor Jacek Magdoń, który reprezentował Rzeszowski Instytut Pamięci Narodowej, patrona spotkania,

Doktor Jacek Magdoń bardzo ciekawie opowiadał o powstaniu

krótko zwięźle opowiedział o powstaniu, o tajnym państwie działającym również na terenach Galicji (gdzie nie było działań militarnych). Prelegent mówił konkretnie, z rzadką u naukowców „żyłką” popularyzacji historii. W zwięzłym wystąpieniu, mówiąc o tym wielkim narodowym wydarzeniu, odniósł się do lokalnej historii. Do niektórych z przedstawionych faktów nie dotarli nasi lokalni regionaliści, przedstawiona wiedza odkrywa nieznane fakty z dziejów naszego miasta. Wykład zebrał bardzo pozytywne recenzje słuchaczy.

Tuż przed występem gdańskiego barda swoje zbiory zaprezentował Andrzej Wesołowski. Artefakty powstańcze, odnalezione i zebrane na terenie Kolbuszowszczyzny przez miłośnika staroci, wyjątkowego kolekcjonera, kochającego każdy zachowany guzik czy inny historyczny gadżet. Możliwość zobaczenia czy dotknięcia tych przedmiotów nadaje historii inny, bliski, człowieczy wymiar. Ludzie obdarzeni pasją to bogactwo każdego środowiska często lekceważone i niedoceniane. Wesołowscy to działające od lat na naszym terenie muzeum, archiwum, antykwariat pamięci, wartość dodana naszej społeczności. Zbieracz opowiada o historii znaleziska, o związanym z nim wydarzeniu, losie ludzkim. Tak było i tym razem. Każdy z prezentowanych przedmiotów zachwy-

cał zawartą w nich częścią historii.

Nie tylko duchem człowiek żyje. W Galerii pod Trąbami obejrzelśmy, w obecności autora, krótki film o powstaniu styczniowym, po którym Janina Olszowy, zaprezentowała przygotowane wspólnie z Elżbietą Drapałą, Elżbietą Kobylską i Teresą Michałek leśne kulinaria. Panie zaserwowały: herbatę z gałęzi wiśni i malin, kaszę z kociołka i na liściu kapusty, domowy chleb z wyjątkowym smalcem, ciasto z kaszą „kasiok”, nie zabrakło też wyjątkowego napoju, który spożywany z umiarem wzmacnia odwagę, nie pozbawiając rozsądku.

Powstańcza wieczornica to kolejne wydarzenie o charakterze historycznym, organizowane pod patronatem Przeglądu Kolbuszowskiego i tworzących go ludzi w miejscu uświęconym patriotyzmem mieszkańców niewielkiego powiatowego miasta. Wieczornica świetnie wpisuje się w podobne wydarzenia, jakie na przestrzeni wieku i dziesięciu lat trwania Sokolni gromadziły w niej mieszkańców, których łączyło umiłowanie ojczyzny.

SZALONE FERIE Z KULTURĄ

W Miejskim Domu Kultury oraz jego filiach w Kolbuszowej Górnej, Domałkowie, Świerszczowie i Kłapówce odbyły się „Ferie z Kulturą”, czyli zorganizowany odpoczynek dla dzieci i młodzieży. Oprócz codziennych zajęć plastycznych i ruchowych uczestnicy mieli okazję wziąć udział w ciekawych wydarzeniach. W poniedziałek (29 stycznia) feriiowicze zobaczyli spektakl teatru Blaszyńscy Bęberek pt. „Pinokio”, w środę natomiast kolędy i pastorałki zagrała dla nich Kapela Jurka Wrony z Przyjaciółmi. W piątek po raz drugi zaprezentował się teatr Blaszyńscy Bęberek, tym razem ze spektaklem „Żółta cizemka”.

W drugim tygodniu ferii w każdej placówce odbywało się mnóstwo ciekawych zajęć. W środę 7 stycznia „dziatwa i młodzieży” wyjechały na lodowe szaleństwo do Majdanu Królewskiego, gdzie przez ponad godzinę szalały na jedynym w powiecie sztucznym lodowisku. Mróz był spory, co miało niewątpliwie walor zdrowotny. Zahartowani uczestnicy wyjazdu wpadli następnie wprost w ręce „Fabrykantów Zabawy”. Animatorzy dali radę zainteresować blisko 80 rozbrykanych pensjonariuszy „Ferii z Kulturą 2018”. Przebojem okazały się pączki, których wycieczone sportem i animacją młode pokolenie zjadło ponad czterysta. Atrakcją przedostatniego dnia ferii był wyjazd na basen.

A w niedzielę o godz. 16.00 tłumy wypełniły kolbuszowski dom kultury. Dzieciaki zdominowały Zabawę Karnawałowo - Walentynkową. Na scenie zadebiutował „Młodzieżowy Big Band Jazzowy Niwiska Kolbuszowa”, prowadzony przez Wojciecha Fronta. Zagraли trzy jazzowe utwory, klasyki tego gatunku, i to zupełnie dobrze, za co zebrali gromkie brawa. Starsi koledzy z orkiestry dętej zaprezentowali krótki, dobry koncert z porywającymi wstawkami, takimi jak popis klarnetów w „Polce dziadek”. Muzykom, pod dyrekcją Krzysztofa Kłody, koncert po prostu wyszedł, co doceniła wypełniająca szalenie salę publiczność. „Chory Animator” przez następną półtorej godziny, w pięknie udekorowanej sali baletowej, aktywizował uczestników feryjnych zmagani z nudą. Mimo świetnej obsady Didżejskiej (erudyty muzycznych), promujących doskonałą muzykę z epoki wolnej od rytmów disco polo, publiczność, dopieszczona pyszną kawą i ciastem, dość leniwie podeszła do zabawy dyskotekowej. Zakochani w kulturze na pożegnanie otrzymali drobne upominki w pięknych torebkach, w sam raz na Walentynki.

Liczne zabawy grupowe wprowadzały uczestników w świetny humor!

NOWOCZESNE LABORATORIUM LOGISTYCZNE W ZST KOLBUSZOWA

W Zespole Szkół Technicznych w Kolbuszowej wdrożono najnowszą edukacyjną wersję informatycznego systemu obsługi magazynu WMS ESPIRO. System pozwala na efektywne prowadzenie warsztatowych zajęć edukacyjnych, ilustrujących przebiegi założonych procesów magazynowych, zgodnie z opracowanym scenariuszem działań. Edukacyjny pakiet logistyczny został zakupiony w ramach projektu pn.: „Rozwój kształcenia zawodowego w powiecie kolbuszowskim poprzez modernizację infrastruktury edukacyjnej”.

Laboratoryjny magazyn, wraz z jego niezbędnym wyposażeniem sprzętowym i informatycznym, został zaprojektowany i wykonany przez Instytut Logistyki i Magazynowania we współpracy z firmą informatyczną THINK z Poznania, z przeznaczeniem do celów edukacyjnych. Uczniowie kształceni w zawodzie Technik Logistyk mają tym samym możliwość praktycznego zapoznania się z nowoczesnie przeprowadzanymi procesami magazynowania materiałów, w oparciu o system informatyczny klasy WMS¹ wspomagany technikami ADC², w zakresie przyjęcia, składowania, kompletacji i wydania pozycji materiałowych, z wykorzystaniem urządzeń do automatycznej identyfikacji.

System WMS został przystosowany do celów edukacyjnych z zachowaniem pełnej funkcjonalności typowej dla rozwiązań komercyjnych. Dla celów edukacyjnych wykorzystany został system informatyczny klasy WMS o nazwie THINK ESPIRO, który w wersji komercyjnej posiada ponad 150 wdrożeń w praktyce gospodarczej przedsiębiorstw krajowych

i zagranicznych. W laboratorium magazynowym wykorzystywany jest ponadto sprzęt automatycznej identyfikacji (mobilne terminale radiowe) marki Datalogic.

Warto zaznaczyć, że Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej jest jedną z dwóch szkół średnich w Polsce, która posiada tego typu pakiet edukacyjny symulujący pracę rzeczywistego magazynu i jak do tej pory jedyną, w której wdrożono najnowszą wersję wspomnianego oprogramowania.

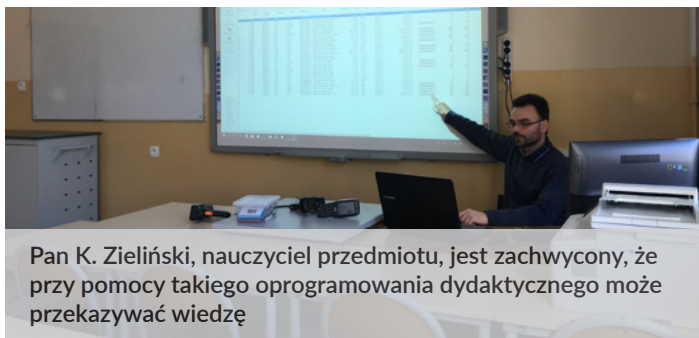
Możliwość nauki w laboratorium jest niewątpliwie ogromną szansą dla uczniów ZST na zdobycie zarówno wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności praktycznych w zakresie realizacji procesów magazynowych z wykorzystaniem automatycznej identyfikacji. Należy podkreślić, że zajęcia prowadzone w tak nowoczesnym laboratorium wzmacniają pozycję uczniów Zespołu Szkół Technicznych na rynku pracy.

W takich warunkach bardzo dobrze poznaje się tajniki logistyki

1 WMS (Warehouse Management Systems) – kategoria systemów informatycznych wspomagających zarządzanie procesami magazynowymi, specjalistyczne rozwiązanie informatyczne ujmujące różne strategie magazynowania, nadzorujące racjonalne rozmieszczenie zapasów, współpracujące z technikami automatycznej identyfikacji.

2 ADC (Automatic Data Capture) – automatyczne przechwytywanie (odczytywanie) danych ze świata rzeczywistości do świata informatyki, poprzez urządzenia odczytujące kody kreskowe; techniki automatycznego identyfikowania i gromadzenia danych, najczęściej za pomocą kodów kreskowych.

Pan K. Zieliński, nauczyciel przedmiotu, jest zachwycony, że przy pomocy takiego oprogramowania dydaktycznego może przekazywać wiedzę

KONRAD
ZIELIŃSKI

LONDYN CZEKA!

Już po raz trzeci została przeprowadzona rekrutacja do projektu pt: „Zdobynamy doświadczenie na europejskim rynku pracy”. Młodzież z ZSA-E w Weryni wyjedzie na staż zagraniczny do Anglii! Spośród wielu chętnych tylko 17 uczniów spróbuje swoich sił na rynku londyńskim. Ci szczęściarze, uczący się w zawodzie technik ekonomista, zakwalifikowani do projektu, będą mogli zdobywać doświadczenie w zagranicznej firmie lub instytucji, poszerzyć swoje horyzonty, zdobyć praktyczną wiedzę oraz oczywiście wzbogacić swoje CV.

Każdy z uczestników projektu przed wyjazdem na praktyki do Anglii weźmie udział w zajęciach przygotowawczych z języka zawodowego angielskiego, zajęć kulturowych oraz przygotowania pedagogicznego. Po zakończeniu praktyk uczniowie otrzymają m.in.: certyfikaty wystawiane przez instytucje wysyłającą i przyjmującą z potwierdzeniem zdobytych umiejęt-

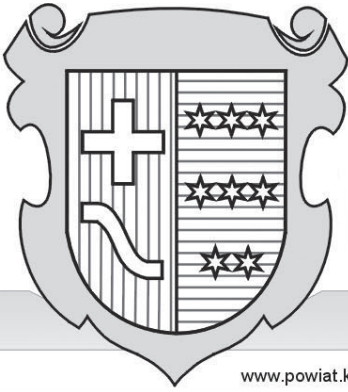
ności, dokument Europass Mobilność.

Podczas zajęć młodzież będzie miała okazję porównać angielskie rozwiązania branżowe z tymi stosowanymi u nas, w Polsce, i zweryfikować swoją wiedzę teoretyczną w aspekcie praktycznym, podnieść swoje umiejętności z języka angielskiego.

„Z niecierpliwością czekamy na ten

dzień. Z nieopisaną satysfakcją i nadzieją w sercach zamierzamy poznać kulturę, obyczaje, język oraz zabytki w tym pięknym, niezwykłym mieście. Zdobyte doświadczenie i wiedza staną się dla nas kluczem do osiągnięcia swoich celów zawodowych, spełnienia planów i ambicji oraz znalezienie w przyszłości dobrej pracy” - mówią podekscytowani uczniowie.

INFORMACJE POWIATOWE

POWIAT ■ RADA ■ STAROSTWO

www.powiat.kolbuszowski.pl

e-mail: b.zarkowska@kolbuszowski.pl

tel. +48 (17) 22 75 880, fax +48 (17) 22 71 523

WIZYTA MINISTRA ANDRZEJA ADAMCZYKA W KOLBUSZOWSKIM STAROSTWIE

Dnia 5 lutego br. Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej gościło Pana Andrzeja Adamczyka – Ministra Infrastruktury.

Pan Minister przyjechał z krótką, niespodziewaną wizytą z inicjatywy i na zaproszenie Posła na Sejm RP Zbigniewa Chmielowca. Minister Andrzej Adamczyk spotkał się z przedstawicielami władz samorządowych powiatu kolbuszowskiego na czele ze Starostą Kolbuszowskim Józefem Kardysiem w Starostwie Powiatowym w Kolbuszowej i uczestniczył w posiedzeniu Konwentu Starosty, Burmistrza i Wójtów Gmin Powiatu Kolbuszowskiego.

Uczestnicy poniedziałkowego spotkania w starostwie wspólnie dyskutowali o kluczowych inwestycjach drogowych, poprawiających bezpieczeństwo i komfort mieszkańców powiatu kolbuszowskiego, o które zabiegają samorządowcy. Rozmawiano m.in. o budowie obwodnicy Kolbuszowej i Weryni w kierunku Sokołowa oraz budowie nowego odcinka drogi wojewódzkiej w Kolbuszowej Górnej, łączącej drogę krajową nr 9 z drogą wojewódzką nr 987 Kolbuszowa – Sędziszów Młp. „Na Podkarpaciu dużo się dzieje. Trzeba inwestować tam,

Minister Infrastruktury Andrzej Adamczyk spotkał się z przedstawicielami władz samorządowych powiatu kolbuszowskiego na czele ze Starostą Kolbuszowskim i uczestniczył w posiedzeniu Konwentu Starosty, Burmistrza i Wójtów Gmin Powiatu Kolbuszowskiego.

gdzie te inwestycje są potrzebne. Ministerstwo dostrzega Państwa wysiłek, zaangażowanie i pracę na rzecz poprawy bezpieczeństwa na waszych drogach. Dlatego będziemy wspierać, na ile jest to możliwe, wszystkie inicjatywy i działania podejmowane przez władze samorządowe powiatu i gmin.” – powiedział Minister Andrzej Adamczyk.

Posel na Sejm RP Zbigniew Chmielowiec złożył na ręce Pana Ministra wy-

razy podziękowania za możliwość realizacji budowy chodnika w miejscowości Kolbuszowa Górna. Wspomniał również o trwającym remoncie drogi krajowej nr 9 relacji Komorów – Majdan Królewski. „Cieszy nas fakt, iż ruszają prace związane z modernizacją i elektryfikacją linii kolejowej Rzeszów przez Kolbuszową – Majdan Królewski – Cmolasy – Ocice. Czekamy również na remont drogi ekspresowej S9 z Rzeszowa w kierunku Radomia.” – dodał Posel Zbigniew Chmielowiec.

Minister skierował w stronę obecnych na sali samorządowców słowa szacunku i uznania za pełną zaangażowania pracę na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach i dobra społeczności powiatu kolbuszowskiego.

Minister Andrzej Adamczyk zapewnił, iż będąc ponownie z wizytą na Podkarpaciu znajdzie czas, aby spotkać się z samorządowcami z terenu powiatu kolbuszowskiego.

Na pamiątkę spotkania Starosta Kolbuszowski Józef Kardys wręczył na ręce Pana Ministra graweron z herbem powiatu kolbuszowskiego.

Spotkanie zakończyło pamiątkowe zdjęcie.

Na pamiątkę spotkania Starosta Kolbuszowski Józef Kardys wręczył na ręce Pana Ministra graweron z herbem powiatu kolbuszowskiego. Fot. A. Stec

POŻEGNANIE KOMENDANTA FLORIANA PELCZARA PODCZAS SESJI RADY POWIATU

Uroczyste pożegnanie Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej st. bryg. Floriana Pelczara odbyło się podczas poniedziałkowej Sesji Rady Powiatu Kolbuszowskiego (12 lutego).

Słowa podziękowania i uznania do przechodzącego na emeryturę komendanta skierował **Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś**:

„W związku z zakończeniem czynnej służby w szeregach Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, w imieniu Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego pragniemy Panu serdecznie podziękować za długoletnią służbę. Równocześnie pragniemy podkreślić, że uznając prawo Pana Komendanta do zasłużonego odpoczynku emerytalnego i akceptując Pańskie odejście ze służby, czynimy to z wielkim żalem, ze względu na to, że pełnił Pan swoją służbę nienagannie, a nasza współpraca zawsze układała się pomyślnie, za co składamy Panu serdeczne podziękowania” – powiedział **Starosta Józef Kardyś**.

„Z czynnej służby odchodzi na emeryturę nieprzeciętny strażak i przelożony, któremu należą się wyrazy najwyższego uznania za ofiarność i profesjonalizm w zapewnianiu bezpieczeństwa mieszkańcom Powiatu Kolbuszowskiego, za stałe dążenie do sprostania wymaganiom ze strony społeczeństwa, umiejętność koordynacji i sprawnego przygotowania technicznego i logistycznego akcji ratowniczych, a także dbałość o rozwój bazy sprzętowej. Prosimy przyjęc najlepsze życzenia dobrego zdrowia, rodzinnego szczęścia, wszelkiej pomyślności oraz realizacji marzeń w nowym etapie życia, jakim jest emerytura” – dodał na zakończenie **Starosta Józef Kardyś**.

W swoim przemówieniu st. bryg. Florian Pelczar podziękował Staroście Kolbuszowskiemu, Zarządowi Powiatu i Radnym za wsparcie i pomoc okazywaną w związku z realizacją zadań. Wyrazy wdzięczności skierował również do instytucji i podmiotów, z którymi współpracował w trakcie wykonywania obowiązków służbowych.

W związku z przejściem na emeryturę **st. bryg. Floriana Pelczara**, Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP z dniem 1 lutego 2018 r. powierzył **bryg. Krzysztofowi Samojedem** pełnienie obowiązków na stanowisku Komendanta Powiatowego PSP w Kolbuszowej.

Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś skierował słowa podziękowania i uznania do przechodzącego na emeryturę komendanta. Fot. A. Stec

SPOTKANIA Z GIMNAZJALISTAMI W SZKOŁACH

Trwają spotkania władz Powiatu Kolbuszowskiego oraz dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych z uczniami klas trzecich gimnazjów, podczas których prezentowana jest oferta edukacyjna kolbuszowskich szkół średnich.

Do tej pory przedstawiciele Samorządu Powiatu Kolbuszowskiego wraz z dyrektorami szkół odwiedzili: Publiczną Szkołę Podstawową w Majdanie Królewskim, Szkołę Podstawową w Kupnie, Szkołę Podstawową w Widelce, Publiczne Gimnazjum w Niwiskach oraz Szkołę Podstawową w Dzikowcu i Szkołę Podstawową w Wilczej Woli. Spotkania w tych placówkach odbywały się z uczniami klas trzecich gimnazjum oraz ich rodzicami.

Sukcesy i zajęcia dodatkowe

Podczas spotkań młodzież przede wszystkim była informowana o kierunkach kształcenia jakie oferuje: Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej, Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej oraz Zespół Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni. Dyrektorzy szkół

średnich sporo miejsca w swoich prezentacjach poświęcali również zajęciom dodatkowym, w jakich uczniowie mogą uczestniczyć, realizowanym projektem unijnym, wskazywali również na liczne sukcesy naukowe i sportowe swoich podopiecznych.

Stypendia

Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś i Wicestarosta Wojciech Cebula podczas spotkań informowali młodzież i rodziców o dopłatach do biletów miesięcznych, finansowanych z budżetu Po-

Gimnazjaliści wraz ze swoimi rodzicami z uwagą obejrzeni prezentacje przygotowane przez dyrektorów i nauczycieli poszczególnych szkół.

wiatu Kolbuszowskiego, o bezpłatnych zajęciach na pływalni, realizowanych w ramach zajęć z wychowania fizycznego, których koszt pokrywa Samorząd Powiatu Kolbuszowskiego, jak również o Stypen-

diach Powiatu Kolbuszowskiego, przyznawanych zdolnej i osiągającej wysokie wyniki w nauce młodzieży. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że od nowego roku szkolnego ta gratyfikacja finansowa nie jest jedyną formą docenienia wyróżniających się wysokimi wynikami uczniów. Stypendia uczniom przyznają również dyrektorzy poszczególnych szkół.

Dla uczniów

Każdy z gimnazjalistów podczas spotkania otrzymał materiały promujące szkoły ponadgimnazjalne i Powiat Kolbuszowski.

Wicestarosta Kolbuszowski Wojciech Cebula wraz z dyrektorami i nauczycielami szkół podczas jednego ze spotkań.

„AKTYWNA ŚRODA”!

Rozgrywki sportowe, warsztaty biologiczno - chemiczne, fizyczne, potyczki historyczno - literackie, cukiernicze, techniczne oraz wiele innych ciekawych zajęć przygotowali uczniowie i nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych z naszego powiatu dla gimnazjalistów, którzy gościć będą w kolbuszowskich szkołach średnich już w środę, 28 lutego.

Akcja pn. „Aktywna Środa”, bo to właśnie w jej ramach odbywać się będą różnorakie zajęcia i warsztaty tematyczne, odbywa się w naszym powiecie już po raz czwarty. Celem tej inicjatywy jest zaprezentowanie uczniom klas trzecich gimnazjów kierunków kształcenia szkół ponadgimnazjalnych, znajdujących się w powiecie kolbuszowskim, ich możliwości oraz szans, jakie stwarzają te placówki swoim podopiecznym. Dzięki tego typu akcji młodzież gimnazjalna może bezpośrednio porozmawiać z nauczycielami oraz uczniami danych szkół, zobaczyć czym te placówki się zajmują oraz jakie zajęcia oferują.

W tym roku na gimnazjalistów czekać będzie sporo atrakcji. Organizatorzy, wśród których znajdują się: **Starosta Kolbuszowski, Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej, Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej, Centrum Kształcenia Praktycznego w Kolbuszowej oraz Zespół Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni**, przygotowali dla młodzieży m.in.: rozgrywki sportowe, zajęcia ze strzelectwa sportowego, warsztaty: biologiczno - chemiczne, naukowe z fizyki, historyczno - literackie, ekonomiczne, jak również zajęcia: cukiernicze, z carvingu, aranżacji i dekoracji stołów, warsztaty: artystyczne, z „monsterstwa innowacyjnego” oraz warsztaty techniczne z zakresu: turnieju gier komputerowych, nauki techniki wydruku 3D, a także zajęcia z mechatroniki.

Wspólne spotkanie rozpocznie się o godz. 9.00, zakończenie planowane jest na godz. 13.00. Uczniowie będą mieć zapewniony gorący posiłek oraz napoje.

**STAROSTA KOLBUSZOWSKI
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W KOLBUSZOWEJ
ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH
W KOLBUSZOWEJ
ZESPÓŁ SZKÓŁ AGROTECHNICZNO-EKONOMICZNYCH
W WERYNI**

**ZAPRASZAJĄ
GIMNAZJALISTÓW
z terenu
powiatu kolbuszowskiego
na**

„AKTYWNA ŚRODA”

START: 28 LUTY 2018r.

(tj. ŚRODA)

Od GODZINY 9:00

**HALA SPORTOWO-WIDOWISKOWA
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W KOLBUSZOWEJ**

W PROGRAMIE:

*ROZGRYWKI SPORTOWE *KONKURENCJE WIEDZY

*I COŚ JESZCZE...

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

PROJEKTY EDUKACYJNE W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH W NASZYM POWIECIE

Zakończyła się realizacja projektów, służących modernizacji szkół ponadgimnazjalnych w naszym powiecie.

Przedsięwzięcie, warte prawie trzy miliony siedemset tysięcy złotych, realizowane było dzięki funduszom pozyskanym przez Samorząd Powiatu Kolbuszowskiego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020, Działanie 6.4 Infrastruktura edukacyjna. Pozyskane środki trafiły do trzech szkół, znajdujących się w powiecie kolbuszowskim: Zespołu Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych im. KEN w Weryni, Zespołu Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. oraz Liceum Ogólnokształcącego im. Janka Bytnara w Kolbuszowej. Fundusze w całości przeznaczone zostały na zakup materiałów dydaktycznych, sprzętu komputerowego oraz modernizację placówek.

ZST w Kolbuszowej

Prace budowlane prowadzone w Zespole Szkół Technicznych w Kolbuszowej zostały zakończone. Wykonana została winda przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, odnowiono i dostosowano łazienkę dla osób z niepełnosprawnością, jak również zamontowano panele fotowoltaiczne. Montaż tego typu instalacji pozwoli na oszczędności oraz poprawę wydajności energetycznej. Instalacja służyć będzie również młodzieży z klasy o profilu „technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej” do celów dydaktycznych. Zakupiono materiały dydaktyczne, wśród których wymienić można: obrabiarkę do drewna, 16 tablic interaktywnych, wyposażenie do pracowni logistycznej i geodezyjnej, drukarkę 3D oraz plotery.

ZSA-E w Weryni

W Zespole Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni zakończono realizację prac budowlanych oraz zakupiono sprzęt dydaktyczny. Wykonywane prace polegały na przystosowaniu do potrzeb osób niepełnosprawnych budynku dawnego internatu. W ramach tego zadania powstał podjazd wewnętrzny oraz łazienki dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto prowadzono prace, które przyczyniły się do powstania w tym budynku Szkolnego Centrum Informacji i Biblioteki, które zostało wyposażone w nowy sprzęt komputerowy. Nowy sprzęt dydaktyczny pojawił się również w innych pracowniach ZSA-E w Weryni wyposażona została pracownia komputerowa i pracownia językowa.

LO w Kolbuszowej

Z kolei w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej w ramach projektu wykonano roboty budowlane wewnątrz budynku LO (m.in. przebudowa instalacji elektrycznej wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne LED), zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu sali gimnastycznej. Ponadto realizacja projektu pozwoliła na zakup nowoczesnego sprzętu dydaktycznego, wyposażenie 15 klasopracowni oraz wyposażenie pracowni komputerowej w nowoczesny sprzęt TIK.

Nowa jakość kształcenia

Prace budowlane jak i zakup wyposażenia do szkół ponadgimnazjalnych, znajdujących się w naszym powiecie, to wynik pozytywnie ocenionych wniosków złożo-

nych przez Powiat Kolbuszowski do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020. Łącznie, dzięki unijnemu wsparciu, w szkolnictwo ponadgimnazjalne w ubiegłym roku zainwestowano prawie 3 mln 700 tysięcy zł. – *Stawiamy na nową jakość kształcenia – podkreśla Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś. – Korzystając z unijnych funduszy mamy możliwość doposażenia naszych szkół w najnowocześniejszy sprzęt. Postęp technologiczny cały czas idzie do przodu, również wymagania pracodawcy względem pracownika zmieniają się. My, jako Samorząd Powiatowy, poprzez inwestowanie w nowoczesne szkolnictwo chcemy sprostać bieżącym oczekiwaniom. Chcemy, aby nasza młodzież miała pełne warunki do rozwoju – dodaje Starosta Kolbuszowski.*

Koszty

Tytuł projektu: „Rozwój kształcenia zawodowego w powiecie kolbuszowskim poprzez modernizację infrastruktury edukacyjnej”, w ramach którego zmodernizowana została infrastruktura edukacyjna w Zespole Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939 r. oraz w Zespole Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych im. KEN w Weryni. Wartość całkowita zadania – 2 718 167 zł.

Tytuł projektu: „Modernizacja infrastruktury edukacyjnej w Liceum Ogólnokształcącym w Kolbuszowej”. W sumie wartość całkowita projektu – 946 743 zł.

Panu
Mieczysławowi MAZIARZOWI
Radnemu Powiatu Kolbuszowskiego

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają:
Starosta i Zarząd Powiatu,
Przewodniczący Rady oraz Radni Powiatu Kolbuszowskiego

Wydział Promocji
i Kultury Powiatu
Kolbuszowskiego

tel. (17) 74 45 730
promocja@kolbuszowski.pl

facebook

www.facebook.com/powiatkolbuszowski

LUBIĘ TO

Kulinaria

KAŻDA ROKU PORA – JEST DOBRA NA PORA

Por należy do warzyw cebulowych w grupie warzyw przyprawowych.

Pory, obok cebuli i czosnku, należą do najstarszych przypraw. Starożytni Egipcjanie uprawiali pory na szeroką skalę, sporządzając z nich potrawy i jedząc również na surowo. O tym, że Mojżesz przepadał za zupą z porów, wiedzą znawcy Starego Testamentu. O tym warzywie również wspomina Homer, zaś cesarz Neron zjadał ich duże ilości wierząc, że korzystnie wpływają na siłę i blask głosu.

Hipokrates, zwany ojcem medycyny, przypisywał tej warzywnej roślinie rozliczne właściwości lecznicze. Kiedy mówimy o wartościach leczniczych warzyw cebulowych, to najczęściej wymieniamy cebulę, czosnek, rzadziej pory, bo jest to warzywo w naszej kuchni zbyt mało doceniane. Zwykle jest traktowane jako jeden ze składników włoszczyzny, bądź jako składnik surówek czy sałatek. Tymczasem okazuje się, że por ma ogromną wartość odżywczą i leczniczą. Jest lekkostrawny, zwłaszcza po ugotowaniu, duszeniu, a nawet smażeniu. Pory gotowane, duszone polecane są osobom starszym i dzieciom ze skłonnościami do obstrukcji. W medycynie ludowej stosowano je jako odtrutkę po zatruciach (oparami ołowiu, nieświeżym pokarmem, grzybami).

Pory traktowane są jako warzywo, ale warto docenić ich właściwości lecznicze. Wykazują bowiem działanie wzmacniające, moczopędne, poprawiają przemianę materii i regulują trawienie. Świeży sok z porów można stosować w niezżytach dróg moczowych, kamicy moczowej, w gościcu i miażdżycy. Potrawy z porów działają wzmacniająco, wskazane są przy osłabieniu, przewlekłym zmęczeniu i wychłodzeniu organizmu. Bulion z porów jest znakomitym lekiem na kaca. Syropem z porów leczono koklusz.

Zewnętrznie białe części pora wykorzystywano do okładów na rany, owrzodzenia. Białe części liści ugniatano w małej ilości przegotowanej wody lekko osłodzonej miodem. Zaś na odciski i zgrubienia macerowano białe części pora w occie przez 24 godziny, po czym przykładano na uprzednio wymoczone kończyny i owijano. Po 12 godzinach odciski i zgrubienia usuwano.

Jako jarzyna i przyprawa pory mają pierwszorzędne walory smakowe, przy tym są warzywem niskokalorycznym i chociaż w witaminy są umiarkowanie bogate, to pory, jako jarzyna, chyba są najbogatsze w cenne sole mineralne, przede wszystkim potas, żelazo, wapń, fosfor, siarkę, trochę magnezu, kwas foliowy, a do tego są

zasadotwórcze. Z witamin w niewielkich ilościach zawierają wit. A, C i B1. Jadłona część porów to ta biała nad korzeniem (15-20 cm). Zielone liście są ciężkostrawne, ale mogą być wykorzystane do wywaru, zup, sosów, ożywiają bowiem je swym aromatem.

Surówka z porów

Pół kg porów, 30 dag jabłek (kwaskowych), 4 szt. kiszonych ogórków, sól, pieprz, cukier do smaku, pół szklanki majonezu, 2 łyżki śmietany lub jogurtu naturalnego, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki i szczypiorku.

Pory starannie oczyścić, wymyć pod bieżącą wodą, osuszyć, pokroić wzdłuż na ćwiartki, a następnie w ćwierć talarki. Jabłka umyć (nie obierać), pokroić w drobną kostkę lub zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Ogórki obrać i pokroić w kostkę. Wszystkie składniki w miarę rozdrabniania mieszać z majonezem, po czym dodać śmietanę lub jogurt, doprawić do smaku solą, cukrem i pieprzem, wyłożyć surówkę do salaterki i posypać zieleniną. Udekorować ćwiartkami pomidorów.

Surówka z porów w serowym sosie

3 pory, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki, 2 jabłka, pół łyżeczki ostrej papryki, sól do smaku, 15 dag sera twarogowego, 2-3 łyżki śmietany, 1 łyżka oleju.

Przygotować sos: twaróg dokładnie rozgnieść widelcem, dodać śmietanę, olej, sól i ostrą paprykę.

Pory starannie oczyścić, odciąć zieloną część oraz korzenie wraz z piętą, pokroić w półkrażki i mieszać partiami z przygotowanym sosem twarogowym. Jabłka obrać i pokroić w drobną kostkę, dodać do pokrojonych porów. Przygotowaną surówkę posypać posiekaną natką pietruszki.

Zupa z porów i białego sera

5 średnich porów, 25 dag białego twarogowego sera (półtłustego), 1 szklanka zsiadłego mleka lub jogurtu naturalnego, 2 żółtka, 2 łyżki mąki pszennej, 3 łyżki oleju, szczypta gałki muszkatołowej.

Na suchą patelnię wsypać mąkę i przyrumienić na złoto, dodać tłuszcz, wymieszać, rozprzecznić 2 szklankami wody i zagotować. Dodać oczyszczone, opłukane i pokrojone w talarki białe części porów i ugotować do miękkości. Pod koniec gotowania włożyć pokrojony w kostkę ser. Zupę zestawić z ognia. Żółtka rozbełtać ze zsiadłym mlekiem lub jogurtem, doprawić gałką muszkatołową, ziołowym pieprzem, posypać posiekaną drobno natką pietruszki lub koperku. Podawać zupę z grzankami

Janina Olszowy

czosnkowymi z bagietki.

Zupa z porów z boczkiem

1 łyżka masła, 1 łyżka oleju, 8 plasterów boczku, 1 średniej wielkości cebula, 4 dość grube pory, 3 ziemniaki, półtora litra jarzynowego bulionu, 4 łyżki śmietany 18%, sól, pieprz do smaku.

Pory oczyścić odcinając piętę korzeniową oraz ciemnozielone części liści, po czym umyć bardzo dokładnie rozchylając liście i sprawdzić czy pomiędzy liśćmi nie pozostały resztki piasku (najlepiej przed myciem każdy por przekroić wzdłuż na pół i oczyścić). Umyte pory pokroić w plastry, obraną cebulę posiekać, ziemniaki obrać i pokroić w ćwiartki. Połowę boczku pokroić w kostkę. Rozgrzać masło wraz z olejem, wrzucić rozdrobnioną cebulę i boczek, po czym przesmażyć około 3-4 minut. Następnie dodać ziemniaki i pory, smażyć 5 minut. Wlać bulion, przykryć pokrywką i na małym ogniu gotować około 20 minut, aż warzywa zmiękną. Rozgrzać patelnię i podsmażyć pozostałe plastry boczku na „chrupko”. Po usmażeniu boczek osuszyć na papierowym ręczniku i pokroić na paseczki. Ugotowaną zupę zmiksować lub zblendować, przelać do ogrzanych misek, talerzy, ozdobić kleksem ze śmietany i posypać kawałkami chrupiącego boczku.

Zupa z porów po staropolsku

4 grube pory, 3-4 ziemniaki, 2 łyżki masła klarowanego lub oleju, półtorej litra wywaru z warzyw (bulion warzywny) lub rosolu z drobiu, sól, pieprz, posiekany koper, 2-3 łyżki śmietany 18%, 1 szklanka maślanek.

Ziemniaki obrać i pokroić w kostkę, pory oczyścić, przekroić wzdłuż i dokładnie wypłukać pod bieżącą wodą, pokroić w półplasterki i obsmażyć na tłuszczu, po czym wrzucić do wywaru z warzyw, dodać pokrojone ziemniaki. Ugotować warzywa do miękkości. Śmietanę posolić, zahartować gorącą zupą, wlać do zupy i już nie gotować. Posypać posiekanym koperkiem.

Pory gotowane w mlecznym sosie

4 szt. porów (wybrać pory odznaczające się wydłużoną częścią białą – odmiana tzw. sa-

mobieliących się), 2 szklanki mleka, 2 łyżki masła, 3 łyżeczki mąki, 15 dag żółtego sera, 1 łyżeczka startego imbiru (lub suszonego), 3 łyżki posiekanej natki pietruszki i 3 łyżki posiekanego szczypiorku, 1 łyżeczka soli.

Pory oczyścić, odciąć zielone końce liści, starannie wypłukać pod bieżącą wodą, odciąć piętki korzenne, związać lnianą nicią. Zagotować mleko z solą i do wrzącego włożyć pory. Ugotować do miękkości, odcedzić i wyłożyć na ogrzany półmisek (ustawiony na parze), usunąć nić, przykryć. Masło stopić, dodać przesianą mąkę, wymieszać i mieszając połączyć z mlekiem pozostałym po ugotowaniu porów. Ciągłe mieszanie doprowadzić do zawrzenia, ewentualnie uzupełnić ilość mleka do 1½ szklanki. Do gęstego sosu dodać starty na tarce ser, przyprawić do smaku solą i imbirem. Ułożone na półmisku pory polać sosem i posypać zieleniną. Można według uznania udekorować cząstkami pomidorów lub marynowaną papryką. Podawać jako dodatek do mięs lub na przystawkę z pieczywem.

Pory nadziewane zapiekane

4 grube pory, ¾ szklanki tartej bułki, 3 łyżki masła, 3 jajka, 4 łyżki posiekanej natki pietruszki i koperku, 3 łyżki startego na tarce żółtego sera, pół szklanki śmietany, sól, pieprz do smaku, 2 łyżki oleju.

Przygotować pory jak w poprzednim przepisie, oddzielając „łódeczki”. Miękkie masło miksować dodając kolejno żółtka i posiekaną natkę pietruszki. Puszystą masę wymieszać z tartą bułką. Gdyby była zbyt gęsta, dodać 1 łyżkę śmietany. Po czym przyprawić solą, pieprzem do smaku. Z białek ubić na sztywno pianę dodając szczyptę soli. Połączyć pianę z przygotowaną masą i napełniać nią „łódeczki” porów, które ułożyć w żaroodpornym naczyniu wysmarowanym olejem. Powierzchnie napełnionych nadzieniem liści porów obficie posypać utartym serem. Do formy wlać kilka łyżek gorącego wywaru z warzyw lub wody. Wstawić do nagrzanego do 160°C piekarnika i zapiec. Podawać zapiekanekę udekorowaną cząstkami pomidorów i listkami sałaty lub jarmużu. Podawać bezpośrednio po zapieczeniu na przystawkę.

Pory zapiekane w plastrach szynki

4 pory, 2 litry wody, 2 łyżki oleju, 5-6 ziarenek pieprzu, 1 łyżka soli, 1 łyżka octu winnego (lub soku z cytryny), 4 plastry sera gouda, 4 plastry szynki, 1 łyżka oleju do formy.

Wodę zagotować w naczyniu o szerokim dnie. Pory oczyścić. Do wrzącej wody wlać olej i ocet (lub sok z cytryny), sól i pieprz, po czym włożyć oczyszczone pory związane nicią. Gotować na niewielkim ogniu około 15 minut. Delikatnie wyjąć pory na

półmisek, usunąć nitki. Na desce rozłożyć plastry szynki, ułożyć na nich plastry sera, a na to ułożyć pory, które owinać przez środkową część pora. Tak przygotowane pory ułożyć delikatnie w natłuszczonym olejem naczyniu do zapiekania, posypać grubo zmielonym pieprzem (młotkowanym). Wstawić do piekarnika nagrzanego do 180°C i zapiekać 15-20 minut, aż ser znacznie się topi. Podawać gorącą zapiekanekę z pieczywem jako przystawkę.

Risotto z porami i szalwią

2 łyżki oleju, 4 średnie pory, 8-10 liści szalwii, 20 dag ryżu, niepełna szklanka cydru lub wina białego, 2 niepełne szklanki bulionu warzywnego, 4 łyżki utartego parmezanu, sól i pieprz biały do smaku.

Pory oczyścić, wypłukać, przekroić wzdłuż i pokroić w półplasterki grubości 1 cm. Liście szalwii porwać na kawałeczki, podgrzać bulion. W rondlu rozgrzać olej (ewentualnie klarowane masło) i wrzucić rozdrobnione pory i liście szalwii, smażyć przez 2 minuty, po czym wsypać opłukany na sitku ryż i smażyć mieszając około 3 minuty, aż ryż zacznie robić się przezroczysty, wówczas wlać wino i gorący bulion, wymieszać i gotować pod przykryciem na małym ogniu około 15 minut, aż ryż zmięknie i wchłonie większość płynu. Zdjąć z ognia, wsypać parmezan, doprawić białym pieprzem i solą. Podawać jako samodzielne danie na obiad.

Pory duszone z jabłkami

1 kg porów, 30 dag jabłek (reneta, Boskoop, antonówka), 2 łyżki kopiate masła, 1 łyżka soku z cytryny, 1 łyżka miodu, pół łyżki rozstartego majeranku, kieliszek białego wina (niekoniecznie), może być cydr lub ocet winny.

Oczyszczone umyte pory przekroić wzdłuż i pokroić w 2-centymetrowe plastry. W rondlu roztopić masło i wrzucić rozdrobnione pory, smażyć 3-5 minut mieszając, skropić winem i dusić pod przykryciem na małym ogniu około 15 minut. Jabłka obrać i zetrzeć na tarce o dużych oczkach, po czym skropić sokiem z cytryny i dodać do porów. Doprawić miodem, solą, pieprzem i majerankiem, wymieszać i dusić jeszcze kilkanaście minut. Podawać jako danie jarskie z sadzonym jajkiem, ryżem, kaszą jaglaną. Tak przyrządzone pory są znakomitym dodatkiem do pieczonych mięs.

Pory smażone w cieście

1 kg porów, sól, cukier.

Ciasto: 5 łyżek mąki pszennej razowej, 2 jajka, 1 szklanka śmietany, 1 łyżka ziaren sezamu (niekoniecznie), pół łyżeczki proszku do pieczenia, 1 łyżka posiekanej natki pietruszki, olej lub klarowane masło do smażenia.

Pory oczyścić, odciąć korzenie z piętą i zieloną część, zaś jasne części porów włożyć do lekko osolonej i posłodzonej wody. Gotować pod przykryciem 10 minut, po czym osączyć na durszlaku, osuszyć ściereczką lub papierowym ręcznikiem. Przyrządzić ciasto z podanych wyżej składników, które powinno być gęściejsze niż ciasto naleśnikowe.

Pory pokroić w talarki o grubości 1 cm. Na patelni rozgrzać olej lub klarowane masło. Pokrojone pory zanurzyć w cieście i smażyć z obu stron na jasnozłoty kolor. Usmażone pory wyłożyć na ogrzany półmisek, posypać pietruszką i podawać na gorąco jako przekąskę z sosem pomidorowym, na gorąco lub na zimno z sosem tatarskim.

Kotlety w panierce z kaszy gryczanej z porami

80 dag schabu - 8 kotletów ze schabu, 2 łyżki oleju, 2 łyżki octu winnego, 2 ząbki czosnku, sól, pieprz, 10 średniej wielkości porów, 10 dag masła, pół szklanki oleju do smażenia, 10 dag ugotowanej kaszy gryczanej.

Pokrojone na kotlety mięso skropić octem winnym wymieszonym z rozartymi ząbkami czosnku, solą i pieprzem. Kotlety ułożyć jeden na drugim i odstawić do chłodnego miejsca na 2 godziny.

Pory oczyścić, odciąć zielone końce oraz piętki z korzeniami, przekroić wzdłuż, umyć pod bieżącą wodą, osączyć na ściereczce. Masło rozgrzać na patelni, ułożyć przygotowane pory i smażyć około 10 minut. Kotlety smażyć z obu stron na rozgrzanym oleju około 5 minut, po czym zdjąć z patelni, obtoczyć w kaszy przyciskając dłonią, żeby ziarenka kaszy dobrze się przykleiły i smażyć kotlety w tej panierce przez następne 5 minut. Na przygotowane pory ułożyć kotlety i podawać z ziemniakami. Pory przed smażeniem jest dobrze obgotować w lekko osolonej i posłodzonej wodzie (wrzątku). Będą bardziej miękkie.

Salatka z porów i zielonego groszku

3 pory, 2 jabłka, 4 łyżki zielonego groszku (konserwowany), 2 łyżki soku z cytryny, 3-4 łyżki majonezu, 1 czerwona papryka (może być marynowana), 1 jajko, 1 łyżka natki pietruszki, sól, pieprz, cukier do smaku.

Jasne części pora, po odcięciu piętki, przekroić wzdłuż do połowy i dokładnie wymyć, osuszyć, pokroić na talarki, włożyć do wrzątku osolonego z dodatkiem odrobiny cukru. Gotować 2-3 minuty, odcedzić. Obrane jabłka zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Odcedzić groszek z zalewy. Rozdrobnione składniki przełożyć do salaterki, skropić sokiem z cytryny, połączyć z majonezem, doprawić do smaku solą, pieprzem i cukrem. Udekorować papryką i jajkiem.

Podróże

Europejskimi szlakami

WEZUWIUSZ - ATRAKCJA TURYSTYCZNA CZY WIDMO
KOLEJNEJ KATASTROFY

„Czarna, straszliwa chmura, buchająca ognistymi serpentynami pary, raz po raz ukazywała zieloną czeluść, w której były widoczne długie, fantastyczne płomienie, przypominające światła błyskawic, ale znacznie większe... Zaraz potem chmura... zaczęła spływać na ziemię i przykryła morze...”. Jest to fragment listu Pliniusza Młodszego, naocznego świadka katastrofy z 79 r.n.e.

Ofiarą drzemiącego wulkanu padło kilka tysięcy ludzi, którzy zginęli na skutek działania gazów trujących oraz pożrebania przez kilkumetrową, rozżarzoną warstwę pumeksu, popiołów i bomb wulkanicznych.

W połowie XVIII wieku zaczęto na szeroką skalę prowadzić prace wykopaliskowe, które praktycznie trwają do dziś. Dzięki nim możemy zobaczyć jak wyglądało życie w czasach panowania cesarstwa rzymskiego. Świątynie, termy, domy prywatne, teatry, ulice, akwedukty, różne sklepy, a przede wszystkim dobrze zachowane wnętrza wielu budynków, na ścianach których możemy dostrzec kolorowe freski, przedstawiające sceny z życia mieszkańców.

Zastygłych w bezruchu mieszkańców Pompejów archeolodzy odtworzyli metodą odlewu, wypełniając gipsem zagłębienia w skamieniałych popiołach pozostawione przez ciała, które uległy rozpadowi. Oglądając te „wskrzeszone” postacie, z wiernie odtworzonymi grymasami na twarzach, można dostrzec emocje, jakie towarzyszyły tym ludziom podczas ostatnich chwil życia. Przypomina to stopklatkę z filmu, którego akcja rozegrała się pra-

Zastygłych w bezruchu mieszkańców archeolodzy odtworzyli metodą odlewu gipsowego

wie dwa tysiące lat temu.

Obecnie teren wokół Wulkanu jest gęsto zaludniony, u jego podnóża leży trzymilionowy Neapol. Nasuwa się pytanie, czy tragedia może się powtórzyć i kiedy to nastąpi. Wbrew utartym opiniom Wezuwiusz nie jest wygasłym tylko drzemącym wulkanem, z cyklem katastrofalnych erupcji eksplozywnych trwającym około dwa tysiące lat. Jego stożek, podobnie jak Etna czy Stromboli, znajduje się na aktywnej sejsmicznie krawędzi tektonicznej, wyznaczającej granicę płyt litosfery. Na stoku Wezuwiusza znajduje się najstarsze na świecie obserwatorium sejsmologiczne i jest on pod ciągłą kontrolą. Wyniki wieloletnich badań potwierdzają teorię, że ten najbardziej znany na świecie wulkan budzi się do życia. Tylko od czasów Pompejów Wezuwiusz uaktywnił się około

200 razy, ostatnia erupcja miała miejsce w 1944 roku. Mimo ofiar w ludziach i licznych zniszczeń materialnych, były to tylko niewielkie pomruki, które świadczą jednak o stałej aktywności „potwora”.

Od jakiegoś czasu władze regionu starają się nakłonić osoby mieszkające u podnóża góry do przeprowadzki w bezpieczniejsze okolice, oferując w zamian odszkodowanie. Podobno chętnych do porzucenia tych malowniczych, ale niebezpiecznych terenów jest niewielu. Faktem jest, że mimo licznych udokumentowanych oznak zbliżającej się potężnej erupcji, nie musi ona nastąpić w najbliższych latach. Biorąc pod uwagę geologiczną skalę czasu, do katastrofy może dojść w ciągu życia jeszcze wielu pokoleń ludzkich.

PIOTR BUJAK

Starożytne Pompeje to doskonale zachowane ruiny miasta. W tle niszczycielski wulkan

Krater Wezuwiusza

Zdrowie

CZY WIESZ JAK STARZEJE SIĘ TWOJE CIAŁO?

Nasz mózg zaczyna się starzeć w wieku 20 lat. Utrata słuchu stopniowo zaczyna się po 30. roku życia. Z biegiem lat pogorszeniu ulega również ostrość widzenia. Zmiany te rozpoczynają się najczęściej po 40. roku życia. Po sześćdziesiątce tracimy smak i węch, a nasze serce zaczyna pompować mniejszą ilość krwi. Jakie jeszcze zmiany zachodzą w naszym ciele wraz z wiekiem? O większości z nich nie zawsze mamy pojęcie. Piszę o tym, byśmy wiedzieli co dzieje się w naszym organizmie, umieli dostosować rytm naszego życia do zachodzących zmian oraz zaakceptowali zmiany w naszej wydolności poszczególnych narządów.

Pojawiające się z każdym rokiem na naszej twarzy zmarszczki to namacalny objaw starzenia się. Ale proces ten dotyka nie tylko skóry, która zaczyna się starzeć od 20. roku życia (włosy zaczynają starzeć się od trzydziestki), ale wszystkich narządów naszego ciała. Od którego roku życia starzeją się poszczególne organy naszego ciała i co dzieje się z naszym organizmem?

od 20. roku życia:

mózg – od „20” stopniowo zaczyna się zmniejszać liczba komórek nerwowych, czyli neuronów. Rodząc się, posiadamy ich około 100 bilionów. Gdy ukończymy 40. rok życia tracimy ich nawet 10 tys. dziennie!

od 30. roku życia:

słuch – utrata słuchu stopniowo zaczyna się już po 30. roku życia i jest zjawiskiem zupełnie naturalnym. Z wiekiem coraz gorzej zaczynamy słyszeć, zwłaszcza wysokie dźwięki, gdyż komórki słuchowe w uchu wewnętrznym stopniowo obumierają. Choć pogarszanie się słuchu wraz z upływem lat bardzo rzadko prowadzi do całkowitej głuchoty, niemniej jednak po ukończeniu 55. roku życia zaleca się przeprowadzanie profilaktycznych badań. Pogorszenie się jakości słuchu może spowodować wiele czynników, począwszy od uwarunkowania genetycznego, przez stany zapalne oraz narażenie na hałas. Niestety, w wielu przypadkach za taki stan rzeczy odpowiedzialni jesteśmy sami, gdyż nie chronimy się dostatecznie dobrze przed nadmiernym hałasem.

mięśnie – choć komórki mięśniowe obumierają i są wymieniane przez całe nasze życie, to po 30. roku życia nasz organizm nie jest już w stanie nadążyć z ich produkcją.

od 35. roku życia:

kości – od tego roku stają się coraz mniej gęste, przez co bardziej kruche. Stają się przez to więc bardziej podatne na złamania.

nerki – spada w nich liczba nefronów, które filtrują i usuwają zanieczyszczenia z układu krwionośnego.

biust – zaczyna ubywać w nim tkanki gruczołowej, przez co zaczyna tracić jędrność, a skóra staje się mniej elastyczna.

od 40. roku życia:

wzrok – wraz z wiekiem oko traci zdolność akomodacji, czyli dostosowywania się do oglądania przedmiotów znajdujących się w różnych odległościach. Jest to spowodowane m.in. stopniowym twardnieniem soczewki, która sztywnieje i zmienia swą gęstość, a także utratą elastyczności mięśni rzęskowych odpowiadających za kształt soczewki w procesie akomodacji. Zmiany te rozpoczynają się najczęściej po 40. roku życia. Pierwszą dolegliwością, która się pojawia jest przeziopia. Objawia się ona kłopotami w widzeniu blisko pojedynczych przedmiotów i czytaniu drobnego druku. Zaburzenie to nie jest chorobą, ale naturalnym procesem, który jednak znacząco wpływa na komfort widzenia i życia. Przeziopia nazywana jest żartobliwie „objawem zbyt krótkich rąk” – aby zobaczyć jakąś rzecz lub przeczytać tekst, konieczne jest odsunięcie jej na większą odległość od oczu. Przeziopii nie można zapobiec, ale można ją skorygować za pomocą odpowiednich soczewek okularowych. Oprócz naturalnego procesu pogarszania się wzroku, po 40. roku życia wzrasta ryzyko wystąpienia niektórych chorób, prowadzących do znacznego ograniczenia zdolności widzenia, a w niektórych przypadkach nawet do ślepoty. Jedną z takich chorób jest jaskra. Choroba „podstępna” w początkowej fazie, ponieważ często rozwija się bezobjawowo. W późniejszym jej stadium pacjenci skarżą się na światłowstręt, łzawienie oczu, pęknięcie naczynek krwionośnych w oczach podczas zwiększonego wysiłku, a także stopniowe zawężanie pola widzenia i pojawiające charakterystyczne tężowe kręgi przy spoglądaniu na źródło światła.

płuca – w okolicach 40. roku życia nasze płuca stają się mniej wydolne. Pojemność płuc, czyli objętość powietrza pobieranego przy jednym wdechu (ok. 5,5 litra) zmniejsza się ok. 10%, po 60. roku życia spada o 25%.

zęby – zmniejszona produkcja śliny sprzyja

Dr n. med. Jarosław Ragan

rozwojowi próchnicy, a korzenie zębów zaczynają się odsłaniać.

po 50. roku życia:

zmienia się głos – wraz z upływem lat nasz głos staje się coraz głębszy i niższy, bo zmienia się nąbłonek na strunach głosowych. Kiedy można zauważyć zmianę w jego brzmieniu? W przypadku pań – po menopauzie, czyli wówczas, gdy zaczyna brakować estrogenu, przez co struny głosowe zaczynają być obrzęknięte. U mężczyzn zmiana głosu słyszalna jest z kolei około 70. roku życia.

tyjemy – niektóre badania podają, że począwszy od 50. roku życia rocznie dochodzi nam 1,5 kg. Wzrost wagi wiąże się nie tylko z faktem, że może nam brakować aktywności fizycznej, ale też ze zmianami, które zachodzą w naszym organizmie. Wraz z wiekiem zaczyna nam brakować części enzymów trawiennych, które zaczynają się stopniowo wyłączać, dochodzi do tego inna praca hormonów. Tak jak cały organizm, zaczyna nam się również starzeć przewód pokarmowy i organy wewnętrzne, które odpowiadają za trawienie, spowalnia się przez to metabolizm. Dlatego po 50. - 60. roku życia możemy zauważyć u siebie np. nietolerancję na mleko, nawet w niewielkich ilościach (np. takich, jakie przedtem dolewaliśmy do kawy). Pojawiają się biegunki i wzdęcia, a dodatkowe kilogramy szybciej odkładają się w biodrach.

od 55. roku życia:

jelita – od tego roku spada ilość dobrych bakterii (jelita funkcjonują dobrze, gdy zachowana jest równowaga między złymi i dobrymi bakteriami). Dlatego też rośnie ryzyko chorób jelita, zwłaszcza grubego. Po 55. roku życia spowolnieniu ulega również przepływ soków trawiennych z żołądka do jelita cienkiego oraz zmniejsza się ilość wytwarzanej żółci i soków trzustkowych.

od 60. roku życia:

serce – ściany naszego serca ulegają pogrubieniu, spada częstość jego akcji i zaczyna pompować mniejsze ilości krwi, przyczyniając się do wystąpienia niedokrwienia tkanek i narządów.

tracimy też smak i węch – rodząc się posiadamy 10 tys. kubków smakowych, w czasie życia liczba ta ulega zmniejszeniu o połowę.

po 70. roku ży cia:

wątroba – jest najbardziej odporna na działanie czasu. Wątrobę zdrowego 70-latka można przeszczepić nawet osobie 20-letniej. Po 70. roku życia jednak i ten organ zaczynają

dotykać procesy zwyrodnieniowo-zanikowe.

Choć nie możemy zatrzymać czasu i powstrzymać starzenia się, to jednak to, w jaki sposób będziemy odczuwać jego upływ, w dużej mierze zależy od nas samych. W dużej, bo w aż 80% (uwarunkowania genetyczne decydują o szybkości starzenia się organizmu tylko w 20%). Proces starzenia się orga-

nizmu można skutecznie spowolnić, prowadząc zdrowy tryb życia, zwracając uwagę na to co jemy i uprawiając sport. Dzięki temu do późnych lat możemy zachować sprawność ciała i bystrość umysłu.

DR N. MED. JAROSŁAW RAGAN

Ogród

ZWIASTUNY WIOSNY

Wiosna w ogrodzie to czas rozpoczęcia prac porządkowych i pielęgnacyjnych. To także czas przygotowania ogrodu do nowego sezonu. Rośliny będące zwiastunami wiosny sprawiają, że ogród zaczyna nowe życie po zimowym spoczynku. Nawet gdy w ogrodzie leży jeszcze śnieg, niektóre z nich rozpoczynają kwitnienie. Kiedy zima powoli dobiega końca, w ogrodzie zaczynają budzić się pierwsze rośliny i ich kwiaty, pojawiające się na śniegu lub na nagich pędach, wyglądają zachwycająco i zapowiadają szybkie nadejście wiosny. Wśród najwcześniej kwitnących roślin znajdują się zarówno krzewy, jak i byliny, dlatego warto tak zaplanować nasadzenia, aby w ogrodzie znalazło się ich jak najwięcej.

Wczesną wiosną kwitną **oczary**, **ciemnierniki** i **wrzośce**, które podczas łagodnej zimy mogą zakwitać nawet już w grudniu. Ciemiernik biały to długowieczna, niewielka bylina o białych kwiatach i zielonych liściach, dorastająca do około 40 cm wysokości. Oczar pośredni jest wysokim krzewem lub małym drzewem, osiągającym 2-3 m wysokości, o charakterystycznych pierzastych żółtych, pomarańczowych lub czerwonych kwiatach. Wszystkie gatunki mają dodatkowo sporo ciekawych odmian, jak np. „Maximus” i „Christmas Carol” u ciemiernika białego, „Snow Queen”, „Praecox Rubra”, „Winter Beauty”, „Foxhollow”, „Golden Starlet”, „Vivellii” u wrzośca czy „Diane”, „Feuerzauber”, „Jelena”, „Rubin”, „Ruby Glow”, „Westerstede”, „Orange Beauty” i „Arnold Promise” w przypadku oczaru. **Wrzośce**, rośliny bardzo często mylone w kwitnącymi jesienią wrzosami, są prawdziwą ozdobą wczesnej wiosny. Ich piękne i żywe kolory dodają uroku pierwszym promieniom marcowego słońca i stały się, podobnie jak krokusy i ranniki, zwiastunem kończącej się zimy.

W pierwszej połowie lutego, jako pierwszy, zaczyna kwitnąć **wrzośiec krwisty** (*Erica carnea*) odm. „Winter Beauty”. Marzec, kwiecień i maj to

okres kwitnienia większości pozostałych odmian wrzośców. W drugiej połowie czerwca zakwita **wrzośiec bagienny** (*Erica tetralix*), **wrzośiec Watsona** (*Erica watsonii*), **wrzośiec popielaty** (*Erica cinerea*), a nieco później **wrzośiec rozpierschły** (*Erica vagans*). Zaraz po wrzoścu krwistym swoje kwiaty rozwija oczar omszony, a także niezbyt wytrzymały na mrozy, ale bardzo atrakcyjny **jaśmin nagokwiatowy**, przypominający żółtą forsycję oraz **kalina wonna**, będąca niedużym krzewem o białych, drobnych i pachnących kwiatach (kwitnie w lutym - marcu). Pod koniec lutego i w marcu rozkwita piękny i niezwykle trujący **wawrzynek wilczelyko** o różowych, intensywnie pachnących kwiatach, gęsto oblepiających nagie gałązki, mały **rannik zimowy**, gatunki niewielkich roślin cebulowych, takich jak: **śnieżnik lśniący** i **śnieżnik Forbesa** o błękitnych lub lawendowych kwiatach, **śnieżyca wiosenna** o dość dużych kwiatach i nieco skromniejsza **śnieżyca przebiśnieg**.

Kiedy **drzewa i krzewy w ogrodzie** zaczynają się zielenić, szybko zapominamy o zimowym widoku za oknem. Z tego powodu w ogrodzie warto posadzić rośliny, których liście pojawiają się na pędach już bardzo wczesną wiosną. Wśród drzew i krzewów, na których najwcześniej pojawiają się liście po zimie, jedno z pierwszych miejsc zajmuje **tawlina jarzębolistna**, której młode pączki liściowe pękają już w marcu. Niestety, roślina ta jest dość ekspansywna, o czym należy pamiętać, planując jej uprawę w ogrodzie.

Na przełomie marca i kwietnia młode liście można dostrzec także na pędach **ligustru pospolitego**. Nie mają one jednak tak soczystej barwy, jak rozwijające się krótko po nich liście **brzozy**, a w szczególności **brzozy szerokolistnej** i **brzozy brodawkowatej**, których młode liście mają piękny, żywo zielony kolor i pojawiają się na pędach już w pierwszych tygodniach kwietnia.

Bardzo wczesnie, bo w połowie kwietnia, swoje liście rozwija również

kasztanowiec zwyczajny (biały) i **moździerze europejski**, a niedługo po nich także **pęcherznica kalinolistna**, **czerecha zwyczajna** i **porzeczkę alpejską**. Nieco później rozwijają się liście między innymi u **wierzby** (m.in. wierzba Iwa), **derenia świdwy**, **lilaków pospolitych**, **milorzębu dwuklapowego**, **leszczyny pospolitej** i **jarzębu pospolitego**. W kwietniu młode liście pojawiają się także na migdałkach po przekwitnięciu ich kwiatów.

Magnolia gwiaździsta „Rosea”

Marzec to również pora kwitnienia niezwykle pięknej **magnolii gwiaździstej**, której urocze, pełne, białe kwiaty, złożone z wąskich płatków, pojawiające się na bezlistnych pędach, wyglądają bardzo atrakcyjnie. Magnolia jest dużym krzewem, dorastającym nawet do 5 - 6 m., ale posiada też odmiany znacznie niższe, jak choćby karłowa, osiągająca ok. 2 m. wys. odmiana „Kikuzaki”.

Ta pora roku to także okres kwitnienia krzewów ogrodowych, takich jak np. **leszczyna pospolita** z żółtymi, długimi, zwisającymi baziami, nieco podobny do niej, ale bardziej wrażliwy na mrozy **leszczynowiec skąpokwiatowy**, oraz rozwijający drobne, żółte, niewielkie kwiaty dereń właściwy (inaczej jadalny) czy **forsycja pośrednia**. Zwiastuny wiosny sprawiają, że ogród zaczyna nowe życie po zimowym spoczynku. Zanim jednak młode liście pojawią się na drzewach, już na przedwiośniu możemy cieszyć się nimi we własnym domu. Jeśli odpowiednio wcześniej zetniemy pędy brzozy, wiśni, leszczyny, wierzby lub porzeczkę alpejskiej, po wstawieniu do wody rozwiną liście, zanim na zewnątrz zaczną się zielenić pierwsze drzewa.

Dorota i Robert Markusiewicz
Szkółka Drzew i Krzewów
Kolbuszowa, ul. Zielona 27

Religia

NIEROZERWALNOŚĆ MAŁŻEŃSTWA

W poprzednim artykule omówiliśmy pierwszą ważną cechę małżeństwa, czy inaczej pierwszy przymiot świętego sakramentalnego związku małżeńskiego, tzw. jedność. Dzisiaj spróbujemy poznać drugą czyli - nierozzerwalność.

Nierozzerwalność przymierza małżeńskiego polega na tym, że **małżeństwo, ważne zawarte i dopełnione, nie może być w żaden inny sposób rozerwane jak tylko przez śmierć jednego z małżonków**. Poza wypadkiem gdyby małżeństwo zostało zawarte nieważnie z jakiejś ukrytej wewnętrznej przyczyny czy przeszkody. Nierozzerwalność uniemożliwia udzielenie rozwodu.

Nigdy nie było w kościele katolickim rozwodów, nie ma ich i nigdy nie będzie. W XVI stuleciu całe ogromne katolickie państwo odpadło od kościoła katolickiego tylko z tego powodu, że król Anglii Henryk VIII zażądał od papieża, żeby ten udzielił mu rozwodu z Katarzyną Aragońską, gdyż ona nie urodziła mu syna. Papież nie tyle chciał tego zrobić, co nie mógł udzielić takiego rozwodu. Chrystus takiej władzy papieżowi nie zostawił.

I wtedy Henryk VIII sam ogłosił się papieżem kościoła w Anglii i do dzisiejszego dnia głową kościoła anglikańskiego jest każdy panujący król - obecnie królowa Elżbieta.

Nierozzerwalność małżeństwa wymaga, ażeby tak przygotować się do związku małżeńskiego, by nie było w nas nawet pokusy, że istnieje możliwość rozwiązania ważnie zawartego związku.

Nierozzerwalność podyktowana jest przede wszystkim **dobrem potomstwa**. Mianowicie po to, żeby dziecko mogło być właściwie wychowane, trzeba by miało i ojca i matkę - i to nie tylko w tych pierwszych miesiącach, czy latach życia, ale właściwie nawet do dwudziestego roku życia rodzice są bardzo potrzebni. Wyjątkowo może się zdarzyć, że i samotna matka potrafi dobrze wychować dzieci. Jednak psychologia rozwojowa mówi, że do prawidłowego rozwoju dziecka jest potrzebna i miłość mamy, i miłość ojca. Oczywiście rodzice muszą darzyć się zaufaniem i miłością, żeby ten klimat w domu był odpowiedni, żeby dziecko mogło być odpowiednio wychowane. A weźmy pod uwagę możliwość urodzenia dziecka nie tylko wtedy gdy się ma 25 lat, ale dużo więcej, choćby czterdzieści - bo przecież kobieta, która ma czterdzieści parę lat jeszcze może zostać matką. Tak naprawdę macierzyństwo kończy się około 55 roku życia, kiedy następuje tzw. klimakterium - przekwitanie

kobiety. Wtedy już nie można zostać matką. Jeżeli zatem weźmiemy pod uwagę, że do wychowania pierwszego dziecka urodzonego w pierwszych latach małżeństwa trzeba przynajmniej 20 lat wspólnego przebywania męża i żony, jeżeli weźmiemy dalej pod uwagę, że jeżeli kolejne dziecko urodzi się po czterdziestce i znów trzeba będzie przynajmniej jakiś 20 lat, żeby przy tym ostatnim wspólnie byli mama i tato, to wynika z tego wniosek, że gdyby były rozwody to mogły by być możliwe dopiero wówczas, gdy małżonkowie mają ponad 60 lat. Rozwód w tym czasie byłby wielką krzywdą, zwłaszcza dla kobiety, bo mężczyzna, jeżeli jest bogaty, ma „dużo dolarów”, „Lancię”, albo „Mercedesa”, to sobie zawsze znajdzie jakąś młodszą, a łasą na wygody, która za niego wyjdzie. Ale ta biedna kobieta, która urodziła kilkoro dzieci, już najczęściej nie znajdzie sobie nowego miejsca. Jest to wielka krzywda nawet w tak późnym wieku się rozchodzić.

Dlatego jest zasada jednolita dla wszystkich okresów małżeństwa - **nie ma rozwodów** - w pierwszych latach, ani w dziesiątym roku, ani w pięćdziesiątym roku po zawarciu ważnego małżeństwa. Jedyny rozwód, jakiego Bóg udziela, jest wtedy, gdy Pan Bóg zabiera z tego świata jednego ze współmałżonków; wówczas ta druga strona jest wolna. Może powtórnie wyjść za mąż. Nawet gdyby po raz drugi owdowiła, to i trzecie małżeństwo jest możliwe, bo wtedy jest się osobą wolną.

Musimy jeszcze wziąć pod uwagę taką sytuację: co zrobić z małżeństwem, które nie ma dzieci. Jeżeli oni nie potrafią żyć w zgodzie, jeżeli dają zgorszenie swoimi konfliktami, to czy nie było by lepiej żeby się rozeszli i poszukali sobie nowych partnerów? Co do pierwszego zgoda. Możliwa jest separacja, zwłaszcza wtedy, gdy nie ma dzieci, to zupełnie w sposób naturalny małżonkowie mogą się rozejść, ale jednak nadal rozwód jest niemożliwy jeśli małżeństwo było ważnie zawarte i dopełnione. Zawsze bowiem należy zostawić szansę, że może kiedyś, po paru latach, oboje zmałdrzeją i będą się mogli połączyć. A więc instytucja separacji jest możliwa, ale instytucja rozwodu, który by pozwolił na drugie sakramentalne małżeństwo jest niemożliwa, bo wtedy już nie ma tej szansy, żeby ci małżonkowie poprawili się, żeby się znów ze sobą złączyli.

Ktoś zapyta: no ale jeżeli nie mają dziecka, to gdzie tu szukać dobra potomstwa? Dobrze, ale ja jednak z naciskiem dalej podtrzymuję i powtarzam, że „ze wzglę-

Ks. Lucjan Szumierz

du na dobro potomstwa” nawet bezdzielne małżeństwo nie może żadnego rozwodu otrzymać. Gdybyśmy założyli, że małżonkowie bezdzielni mogliby otrzymać rozwód to wiecie co mogłoby się stać? Znajac przewrotną naturę człowieka stworzylibyśmy możliwość, by małżeństwa, które mają dzieci, czasem próbowały by się tego dziecka pozbyć, żeby tylko otrzymać rozwód.

Zakładając, że istnieje możliwość udzielenia rozwodu dla małżonków bezdzielnych, to przykładowo może się stać takie nieszczęście jakie miało miejsce wiele lat temu w Przemyślu. Jakaś dziewczyna, już po 30-stce, miała nieślubne dziecko, już 8-letnie, dziewczynkę. Gdzieś przypadkiem poznała młodego faceta, zaczął do niej chodzić, ona go przyjmowała i wreszcie ten mężczyzna mówi: „Wiesz ja bym się z tobą ożenił gdyby nie ten bachor. Ja cudzego dziecka nie będę chował”. „A gdyby tego dziecka nie było to byś się ożenił?” zapytała kobieta. „Pewnie, że bym się ożenił, bo mi tu z tobą dobrze.”

Co robi ta kobieta? Może ktoś powie, że była niespełna rozumu - ale czasem tak jest, że ludzie kierują się jakimś bodźcem, który ich zaślepia (w Biblii mamy przykład króla Dawida, który zaślepiony rządzą do Batszeby zabija jej męża.). Otóż bierze córkę, wsiada do PKS-u jadącego w stronę Dynowa i w lesie koło Wapowiec wiesza to swoje dziecko na drzewie. Moglibyśmy zastanowić się, do czego może doprowadzić żądza posiadania mężczyzny, namiętność, chęć wyjścia za mąż, jeżeli tej chęci, temu pragnieniu przeszkadza dziecko.

A przecież historia zna wiele przykładów tego rodzaju zabójstw, np. przez truciznę podawaną powoli, tak by nikt się nie zorientował.

Wobec tego nie ma żadnego wyjątku. Nigdy nie było rozwodów.

Jeszcze chciałbym wyjaśnić sprawę Napoleona. Bo ktoś, znający historię, może mi zarzucić: „No dobrze, a Napoleon otrzymał od Papieża rozwód” Nie!!! Nie otrzymał rozwodu! Pierwsze małżeństwo Napoleona okazało się małżeństwem nie-

ważnie zawartym. Nie był bowiem zachowany przepis prawa kanonicznego, który mówił, że małżeństwo musi być zawierane i pobłogosławione przez proboszcza tej miejscowości, gdzie się ślub odbywa, albo przez kapłana upoważnionego przez niego. A tym czasem dorwano jakiegoś zakonnika, który nie znał prawa kanonicznego, i on, w jakiejś kaplicy pałacowej, pobłogosławił pierwsze małżeństwo Napoleona, a proboszcz tej parafii nic o tym nie wiedział. Wobec tego przeprowadzono odpowiednie dochodzenie, proces, i gdy wykazano, że brakowało tzw. formy kanonicznej, papież, a nawet biskup miejscowy, mógł stwierdzić, że to małżeństwo od początku nie istnieje, bo było zawarte nieważnie z powodu braku formy kanonicznej. A więc to nie był rozwód, to było tylko stwierdzenie nieważności małżeństwa.

Tak więc tam, gdzie małżeństwo zostało ważnie zawarte, nie będzie żadnego rozwodu. **Dodajmy jeszcze jedno słowo. Ważnie zawarte i dopełnione.** Na czym polega dopełnienie małżeństwa. Polega ono na pierwszym współżyciu seksualnym, jakie małżonkowie po ślubie odbywają. To jest dopełnienie małżeństwa. Dopóki nie ma owego dopełnienia, to małżeństwo jest jak gdyby jeszcze teorią, bo przysięga małżeńska dotyczyła wierności całkowitej, czyli też cielesnej. Dopóki zatem nie zweryfikuje się tej wierności poprzez pierwsze seksualne współżycie, to małżeństwo jest ważnym małżeństwem, ale jest jeszcze raczej teoretycznym. I w tym czasie stolica apostolska ma władzę nad takim małżeństwem, ważnie zawartym a nie niedopełnionym. I gdyby z jakichś powodów małżonkowie rozeszli się, nigdy nie odbywszy ani jednego stosunku, to wtedy można prosić Ojca Świętego o dyspensę od małżeństwa ważnie zawartego, ale nie dopełnionego. I gdy są jakieś poważne przyczyny to papież udziela takiej dyspensy.

Znów przytoczę wypadek, z przed już

czterdziestu paru lat, z Rzeszowa. Otóż, przyjechał na wakacje z Ameryki syn Imigrantów z Polski, mówiący jeszcze trochę po polsku (bo w domu się po polsku mówiło), ale Amerykanin, do swoich krewnych w okolicy Rzeszowa. W Rzeszowie poznał dziewczynę, która studiowała na UMCS, zakochali się i postanowili się pobrać. Zaczęli załatwiać rozmaite formalności przedślubne, trzeba było pisać o dokumenty do Ameryki. No i tak się złożyło, że w Urzędzie Stanu Cywilnego w Rzeszowie mogli zawrzeć kontrakt cywilny dopiero w ostatnim dniu przed jego odlotem (miał już wykupiony bilet powrotny do Stanów Zjednoczonych). Konsekwentnie i ślub kościelny nie mógł się wcześniej odbyć, niż dopiero po kontrakcie cywilnym, właśnie w tym ostatnim dniu, w godzinach przedwieczornych. Po owym ślubie w kościele wszyscy udali się do domu Panny Młodej, tam się odbyło krótkie przyjęcie weselne, bo już o 22:00 odchodził już pociąg, ten który z Zagórza jeździł przez Rzeszów do Warszawy. On musiał tym pociągiem odjechać, bo na drugi dzień, już o 9:00, był odlot samolotu. Wobec tego, po przyjęciu, wszyscy doprowadzili go na pociąg, od pociągu jeszcze całusa posłał swojej żonie, oczywiście obiecał, że ją sprowadzi do Stanów Zjednoczonych. Pociąg ruszył i tyle go widziała. Za parę tygodni przychodzi od niego list: „Zwracam Ci wolność. Ja sobie tu znalazłem nową partnerkę, fajna dziewczyna. Ty jesteś też jeszcze młoda, to sobie kogoś znajdziesz.” – ŁASKAWCA!!! On jej zwraca wolność, kiedy wcześniej jej zawiązał życie przez sakramentalny ślub. Ale któryś z księży doradził jej: „Napisz ty podanie - prośbę do Ojca Świętego o dyspensę. Wyście przecież swojego małżeństwa nie dopełnili.” No istotnie. Pod przysięgą świadkowie zeznawali, że po powrocie z kościoła, to oni nawet przez trzy minuty nie byli sami ze sobą. Bo to był wieczór, bo wszyscy się spieszyli, bo była ta kolacja, no i nie było

warunków na spełnienie małżeństwa. I gdy te wszystkie akta posłało do Rzymu, Ojciec Święty udzielił jej dyspensy. A ona potem wyszła za mąż po raz drugi i żyje do dzisiaj w szczęśliwym związku. Ale powtarzam, małżeństwo ważnie zawarte i dopełnione nie może być rozerwane.

No ktoś mógłby powiedzieć: „No dobrze, a może i oni tam przed ślubem coś ze sobą mieli”. Dopełnić małżeństwo można tylko wtedy, gdy ono już jest małżeństwem. Nie wcześniej. A zatem, jeżeli by nawet mieli jakieś współżycie przed ślubem, to był to grzech, z którego powinni się byli wypowiadać, ale nie było to dopełnienie małżeństwa, bo małżeństwa jeszcze nie było.

Bądźmy wdzięczni Chrystusowi Panu, że swoje sakramentalne małżeństwo uczynił takim trwałym, mocnym związkiem. „Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” – nie gniewajmy się na Chrystusa, bo tylko owa nierozzerwalność gwarantuje dwie bardzo ważne wartości. Nierozzerwalność małżeństwa gwarantuje dobrze, właściwe wychowanie dzieci, które będą miały przez cały czas i ojca i matkę. Następnie, nierozzerwalność małżeństwa gwarantuje poskramianie swoich namiętności, bo gdyby w małżeństwie obydwie strony wiedziały, że będą do śmierci żyć ze sobą, to przecież musiałyby jakoś nad sobą panować, nad swoimi nerwami, nad różnymi takimi nieporozumieniami. Świadomość, że z tą osobą będzie musiało się żyć do śmierci sprawia, że podejmujemy walkę z własnym egoizmem, umiemy nieraz ustąpić w dyskusji szukając dobra rodziny, umiemy uwzględnić zdanie, które wypowiada druga połowa naszego małżeństwa – i na tym polega zgoda, i na tym polega pokój. Dojrzywać w miłości i do miłości można tylko w związku, który jest trwały i oparty o Boże podstawy.

BAL BEZ PRECEDENSU!

Otwarty polonezem bal kostiumowy, zorganizowany przez Stowarzyszenie Kolbuszowskie Koło Kobiet, Fundację na Rzecz Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej oraz Zarządy Osiedli Mieszkańczych nr 1, 2 i 3, odbył się 3 lutego.

Honorowymi gośćmi byli: Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba, Radna Sejmiku woj. Podkarpackiego Ewa Draus, Przewodniczący Rady Miejskiej Krzysztof Wilk.

Pan Burmistrz w swoim przemówieniu wspominał jak ważny jest ten moment dla Polski, gdyż w tym roku obchodzimy 100 rocznicę odzyskania niepodległości.

Wierzmy, że takich imprez, również powiązanych z ważnymi wydarzeniami, na których kolbuszowianie będą się dobrze bawić i długo je wspominać będzie więcej.

Więcej zdjęć na stronie 27

Przedsiębiorco, ✓ załóż Profil Zaufany (eGO)

Zrób to już dziś. To bezpłatne i proste!

DZIĘKI NIEMU PODPISZESZ JPK_VAT

Jeśli prowadzisz **jednoosobową** działalność gospodarczą lub zatrudniasz **do 10 osób**, Twoje obroty nie przekraczają **2 mln euro rocznie** i jesteś **podatnikiem VAT** to od 2018 r. również Ty - najpóźniej do **26 lutego** - musisz przesać Jednolity Plik Kontrolny (JPK_VAT) do systemu Ministerstwa Finansów. JPK_VAT przesyła się wyłącznie elektronicznie.
Z Profilem Zaufanym na pewno Ci się uda.

📎 Profil Zaufany możesz założyć na dwa sposoby:

✓ 1. Przez internet za pośrednictwem bankowości elektronicznej

W tej opcji Profil Zaufany możesz założyć i potwierdzić w pełni online, 24h/7 dni w tygodniu. Warunek? Musisz mieć konto w tych bankach: PKO Bank Polski SA, Bank Zachodni WBK, Bank Pekao, mBank, ING Bank Śląski, Millennium Bank lub konto na platformie Envelo.

Za pomocą Twojego konta bankowego szybko i bezpiecznie założysz i potwierdzisz Profil Zaufany. Chodzi o to, że Twoje dane w banku są wiarygodne (zostały uwierzytelnione podczas zakładania konta). Dlatego nie musisz już potwierdzać ich osobiście w urzędzie.

⚙️ KROK #1

Wypełnij formularz o założenie Profilu Zaufanego w systemie bankowości elektronicznej.

⚙️ KROK #2

Operację potwierdź bankowym kodem autoryzacyjnym. Na adres mailowy otrzymasz potwierdzenie założenia Profilu Zaufanego.

✓ 2. Przez internet potwierdzając go w Punkcie Potwierdzającym

⚙️ KROK #1

Wejdź na stronę
www.pz.gov.pl

⚙️ KROK #2

Wybierz możliwość założenia Profilu Zaufanego z potwierdzeniem w Punkcie Potwierdzającym.

⚙️ KROK #3

Wypełnij w internecie wniosek o założenie Profilu Zaufanego.

⚙️ KROK #4

Odwiedź Punkt Potwierdzający. Masz na to 14 dni od złożenia wniosku.

W całej Polsce funkcjonuje prawie 1500 Punktów Potwierdzających Profil Zaufany. To m.in.: urzędy skarbowe, inspektoraty ZUS, banki, urzędy miejskie i wojewódzkie. Na stronie www.pz.gov.pl sprawdź, gdzie znajduje się najbliższy Punkt Potwierdzający.

Centrum Handlowe ORZECH
Grupa Polskich Sklepów PASSA
ul.11 Listopada 3, 36-100 Kolbuszowa

Do Państwa dyspozycji:

DOLNA KONDYGNACJA: Neopunkt - AGD, RTV, Skutery, Komputery, Cyfrowy Polsat, „Kora” – Pościel, Ręczniki, Usługi Foto.
Krawiectwo – Szycie na miarę, przeróbki, dodatki krawieckie.

PARTER: Art. Spożywcze, Stoisko monopolowe, Chemia Gospodarcza, Kantor Wymiany Walut, Bankomat, Apteka, Kawa z ekspresu, Hot –Dogi.

I PIĘTRO: Biżuteria, Centrum Chińskie.

II PIĘTRO: Centrum Medyczne PROMEDICA, Kompleksowe usługi z zakresu medycyny i stomatologii, Lekarze Specjaliści, Stomatologia, Medycyna Pracy, Rehabilitacja, Laboratorium, USG, Leczenie bezpłatne – Umowa z NFZ, Ubezpieczenia Generali.

ZAPRASZAMY

TRWAJĄ PRACE W DAWNYM MUZEUM REGIONALNYM (SYNAGODZE)

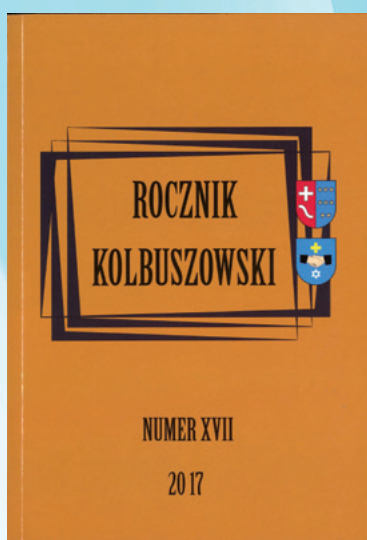

BAL BEZ PRECEDENSU!

Lata dwudzieste, lata trzydzieste...

KSIĘGARNIA „PEGAZ” POLECA: ROCZNIK KOLBUSZOWSKI NR XVII

Z recenzji wydawniczej

(...)Dodać jednak trzeba, że są to prace o wysokich walorach naukowo-poznawczych, bazujące na bogatym i zróżnicowanym (gdy chodzi o proveniencję) materiale źródłowym, trudno niekiedy dostępnym dla przeciętnych badaczy z racji jego rozproszenia, tudzież z odwołaniem się do najnowszej literatury regionalnej. Zawarte zaś w tych artykułach ustalenia i tezy, choć z gruntu odnoszące się do przeszłości wskazanego mikroregionu, w istocie mają kapitalne znaczenie w ogólnym procesie badawczym, ponieważ dostarczają niepodważalnego materiału do ujęć o charakterze syntezującym.

Ks. prof. dr hab. Jan Walkusz

Ziemia
KOLBUSZOWSKA

Miesięcznik społeczno-kulturalny
Wydawca: Regionalne Towarzystwo Kultury
im. Juliana Macieja Gosłara w Kolbuszowej

INDEKS: 32616X ISSN 1232-051X

Redakcja: Barbara Szafranec - redaktor naczelny, Jacek Bardan, Andrzej Jagodziński, Barbara Kardyś, Paweł Michno, Wojciech Mrocza.

Stali współpracownicy: Marian Piórek, Janina Olszowy, Jarosław Ragan, Piotr Bujak, ks. Lucjan Szumierz. Skład: ŁSz.

Adres redakcji: ul. Piłsudskiego 7, 36-100 Kolbuszowa, tel/fax: 017/ 22 70 222, e-mail: ziemiakolbuszowska@wp.pl. Strona Internetowa RTK: rtk.kolbuszowa.pl

Przeznacz 1% podatku na działalność statutową Towarzystwa. Nr KRS 0000109497